

Slovenski dom

Štev. 142.

V Ljubljani, sobota 25. junija 1938.

Leto III

Ob začetku mladinskih praznikov v Ljubljani

Ljubljana, 25. junija.

Zora jutrišnjega dne bo prinesla prvi dan mednarodnega mladinskega tabora, največje mladinske prireditve, kar jih je Slovenija in Jugoslavija kdaj videla. Prvi tuji gostje prihajajo: večeraj so prišli tekmovalci in tekmovalke iz bratske Českoslovaške, nočjo pridejo Francozi, jutri bodo posebni vlaki pripeljali v Ljubljano tisoče in tisoče gostov iz tujine in iz domovine. Praznik naše in evropske katoliške mladine se bo začel v plemeniti tekmi mladih sil, ki se bodo merile v senci naše zastave s častno zavestjo, da ozarja njihovo tekmo, prizadevanje in cilje najvišje priznanje kraljevega pokroviteljstva.

Ljubljana in z njo vsa Slovenija se zaveda časti, katere je deležna s to prireditvijo in z

vsem, kar jo obdaja. Zato se čustva našega ljudstva, zlasti pa naše mladinske vojske, ki bo nastopila pred tujimi gosti in pred najvišjimi ljudmi iz države, dvigajo v pozdrav vsem tistim, ki so prihiteli od blizu in daleč gledat in doživljat ponosne dni naše mladine. Videli bodo v teh dneh našo moč, naše človeško, zgodovinsko in pokrajinsko bogastvo, videli bodo vse tisto, kar predstavlja najlepše odlike našega ljudstva. Čutili bodo, kako zna naš mali in malo poznani narod vračati ljubezen tistim, ki ga ljubijo ali ki ga vsaj želijo poznati v njegovi pravi podobi.

Videli bodo, da mladinski tabor v Ljubljani ni zadeva ali prireditev kakšne bolj ali manj pomembne osamljene organizacije, marveč da je to slavje vsega našega naroda. Videli bodo, da

je življenjski in narodni program našega ljudstva tisti, katerega ima zapisanega naša mladina v svoji himni:

>V trudu in znoju, polnem radosti,
domu gradimo slavo in čast.<

S tem svetim geslom, ki že nad trideset let kot plamenec klic dviga našo mladino, da se je njena organizacija razrasla do danes v mogočno, disciplinirano, zavedno, delavno in zagona polno vojsko, pozdravlja naše ljudstvo začetek velikih dni.

Bog živi visokega pokrovitelja teh slavnostnih dni, Nj. Vel. kralja Petra II.

Bog živi našo domovino in njeno mladino!
Bog živi naše prijatelje iz vse Evrope!
Bog živi še zlasti naše slovanske brate!

Naš Stadion — naš ponos!

Modro reševanje narodnostnih vprašanj v ČSR

Praška vlada pripravlja samoupravo za Slovake

London, 25. junija. Diplomatski opazovalec angleške vlade v Pragi poroča, da je českoslovaška vlada sklenila, da bo slovaščina uraden državni jezik tako v uradih kakor na sodiščih in šolah vsega ozemlja, na katerem prebivajo Slovaki, pa tudi drugod po državi, kjer pridejo v poštev Slovaki kot stranka. Ni pa ta sklep bil še objavljen v časopisju, da ne bi vplival na pogajanja s sudskega Nemci, ki se nepretrgoma nadaljujejo. Upati je, da se tudi v drugih ozihih sklene in doseže popolna sprava med bratskima narodoma, na podlagi katere bo slovaški deželni zbor dobil najširšo samoupravo in bodo po možnosti upoštevane tudi vse druge želje Slovakov, zlasti kar se tiče državne službe.

Praga, 25. junija. AA. Havas: Pred vladnimi poslanskimi klubi sta večeraj predsednik vlade Hodža in zunanji minister Krofta razložila dosedanj potek pogajanj z Nemci. Njuno poročilo je bilo sprejeto zelo

ugodno. Navzoči senatorji in poslanci so pokazali mnogo razumevanja za politiko, ki jo je dosedaj v narodnostnem vprašanju vodila českoslovaška vlada. Včerajšnji sestanek pa nikakor ni zmanjšal težav, ki jih bo treba razrešiti, vendar je položaj vlade trden, ker njeno politiko odobravajo vse vladne stranke.

Praga, 25. junija. AA. Havas: Predsednik ministrskega sveta dr. Milan Hodža je večeraj zjutraj sprejel voditelje strank vladne koalicije in zastopnike parlamentarnih skupin teh strank in jim poročal o stanju pogajanj, ki se vodijo za narodnostni pravilnik. Vsi člani vladne koalicije se strinjajo v tem, da so pogajanja potrebna. Vendar menijo, da bi lahko levičarske skupine iz ideoloških razlogov, desničarske pa iz narodnostnih prišle v neroden položaj pred svojimi volilci zaradi popuščanja in nekaterih koncesij, ki bi jih bilo treba dati manjšinam.

Kitajci bodo še razdirali nasipe, da z novimi poplavami ustavijo japonsko napredovanje

Hankov, 25. junija. o. Japonske čete prodirajo navzgor ob reki Jangce, kjer hočejo za vsako ceno priti v najkrajšem času do sedanje začasne kitajske prestolnice Hankova. Ob reki Jangce, na južni strani v bližini mesta Ankinga, so Japonci izkrcali nad 5000 dobro oboroženih vojakov. Izkrcavanje teh čet se je končalo brez vsakih motenj s strani Kitajcev, ker je te čete varovala artilerija japonskih bojnih ladij in pa letala, katere so očistili ves prostor. Bojne ladje so uničile vse kitajske obrambne postojanke, letala pa so uničila še ostalo, kar artilerija ni dosegla. Ogromna množina kitajskih čet je 60 kilometrov severno od Ankinga, kjer nameravajo ustaviti japonsko prodiranje. Te kitajske postojanke leže 275 km ob reki oddaljene od Hankova. 650 km proti severu, v pokrajini Honan, na bojišču ob lunghajski železnici, so Kitajci dobili mnogo po Japoncih že zasedenega ozemlja, ker so bili Japonci prisiljeni na umik zaradi velike poplave Rumene reke. V Hankovu stalno prihajajo poročila, ki so zelo ugodna za

Kitajce. Tako poročajo, da so kitajske čete zasedle velik del ozemlja, ki je bilo že osvojeno od Japoncev. Kitajci so zavzeli mesto Čungmov ob lunghajski železnici 45 km vzhodno od Čengčova in Hušis 52 km južno od Čungmova. Kitajci so zelo zadovoljni in so jim uspehi dali sedaj pobudo, da bodo še druge obrambne nasipe ob Rumeni reki razbili, ker nameravajo s tem ustaviti japonsko prodiranje ali pa celo prisiliti Japonce, da prenehajo s prodiranjem v tej pokrajini. Sedaj nameravajo Kitajci razbiti obrambne nasipe ob Rumeni reki na onih mestih, kjer je največ japonskega vojaštva; ob severni pokrajini Honan in v pokrajini Šansi, kjer mislijo Japonci prekoračiti Rumeno reko in napasti glavne kitajske čete v Lojangu, 140 km zapadno od Čengčova. Zaradi poplave so bile železniške proge razdrte in so Kitajci zgradili začasno zvezo na jugu od Čengčova do Lunghaja. Lojang ima sedaj zvezo s Hankovom in se lahko premikajo kitajske čete na tej progi med Lojansom in Hankovom.

Med rekorderji in tekmovalci:

Vrsta iz ČSR je večeraj trenirala na Stadionu

Ljubljana, 25. junija.

Kakor smo že poročali, je večeraj dospela v Ljubljano tekmovalna vrsta za mednarodni mladinski tabor iz ČSR. Prišlo je 24 Orlov in 10 Orlic z vrhovnim načelnikom češkega orlovstva dr. Jilekom. Po sprejemu, zajtrku in kratkem oddihu so bratje iz ČSR takoj odšli na Stadion in si ogledali tekmovalne, športne naprave, ureditev stadionskih prostorov in drugo. Dopoldanski obisk na Stadionu je veljal predvsem oddihu; igrali so odbojko, poskušali malo na tem in na onem orodju, zraven pa se seznanjali in bratili z našimi fanti. Kljub boju, v katerem se bodo merili naši bratje iz ČSR, se je vendar takoj v prvih urah ustvarilo prijetno razmerje, izraz bratrh čuštva, ki jih Slovenci gojimo do Čehov

in Slovakov, čeprav se nekateri krogi na vse kriplje trudijo, zlasti te čase, da bi nas Slovence, ki smo do svojih slovanskih bratov poznali vedno le geslo »Zvestoba za zvestobo«, prikazali v drugačni luči.

Popoldne so bratje iz ČSR na Stadionu resno in vztrajno trenirali. V svojih izjavah so bili skromni, tembolj pa so v nastopanju kazali, kako so pripravljani.

Stopil sem k njim in jih povprašal, kako jim Stadion ugaja. Niso ga mogli prebraviti, kako je lep in velik. Vsi so bili zelo razpoloženi. Večeraj so prišli telovadci in sicer najboljši. V njihovi vrsti manjka samo brat Kuhar, ki si je pred kratkim na drogu na roki posnel kožo in zato ne more telovaditi.

Važna gospodarska seja vlade o vpisu novega 2 milijardnega posojila

Belgrad, 25. junija. AA. Danes je imel ministrski svet sejo pod predsedstvom dr. Milana Stojadinovića, na kateri so reševali tekoče posle. Na seji so bile sprejete tudi sledeče uredbe:

1. Uredba o ustanovitvi delniške družbe »Jugoslovan«, jeklo s sedežem v Sarajevu. Delniška glavica znaša 600 milij. dinarjev. S to uredbo se združita državna rudnika premoga in železa v Zenici in Ljubiji. Družba bo izdelovala vse vrste železa in jekla. Močan delničar tega društva bo država.

2. Sprejeta je uredba o gorljivih tekočinah, s katero bo zavarovana produkcija raznih olj v naši državi.

3. Finančni minister je ministrskemu svetu podal poročilo, da je zdaj že popolnoma zagotovljen vpis novega 6% prostovoljnega notranjega posojila v iznosu 2 milijard din. Na podlagi tega je ministrski svet izdal odlok, po katerem se bo to posojilo porabilo: a) za gradnjo novih državnih cest; b) za regulacijo rek in melioracije poplavljenih in zamočvirjenih krajev, ter za preskrbo s vodo v onih krajih, ki trpe zaradi pomanjkanja vode in c) za zgraditev novih železniških prog.

Voditelj čs. Ljudske stranke minister Šramek pride v Ljubljano

Praga, 25. jun. AA. ČTK: Minister za poenotenje zakonov mgr. Šramek se bo udeležil slovesnosti mednarodnega mladinskega kongresa v Ljubljani. Minister Šramek bo ob tej priliki sporočil pozdrave českoslovaške vlade.

Na večerajnji seji barcelonske vlade se je predsednik Negrin zelo zavzemal za začetek pogajanj z generalom Francóm, kar mu pa drugi člani vlade zelo zamirajo.

V Berlinu so obglavili nekoga Menza, ki ga je ljudsko sodišče obsodilo na smrt zaradi veleizdaje, ker je vohunil za Sovjete.

Italija je kupila v Romuniji velike množine petroleja. V kratkem bodo ustanovili posebno romunsko-italijansko petrolejsko družbo v Bukarešti.

Skrivna radijska oddajna postaja spet razburja narodno-socialistične kroge v Nemčiji s svojimi protihitlerjevskimi oddajami. Policija jo navzlic vsem naporom ne more najti.

Vprašal sem jih tudi, kako bodo telovadili. »Tako, kakor malo smo trenirali,« so dejali skromno. »Kakor bo slo, bo pa slo.« Poskusili so na vsem orodju. Med njimi je nekaj odličnih in znanih telovadcev: Driml, Krontilek, Bēbar, Hromadka. V svojih vrstah imajo tudi nekaj državnih prvakov: dr. Hrstka, rekorder v deseteroboju, Haluza tek na 800 in 1500 m in Hodovský skok s palico 3.40 m. Sestre so igrale odbojko.

Po končanem treningu smo se skupaj odpejali proti mestu. Odšli so na večerjo v Delavski dom. Po večerji smo se zopet dobili in premevali različna vprašanja. Šli smo v Tivoli in tam pod Čekinovim gradom so jih nekaj zapeli. Seveda se je takoj zbrala gruča ljudi. Potem smo odšli proti Vajeniškemu domu, kjer imajo namreč prenočišče. Mi jim želimo, da bi se res dobro počutili med nami. Bog živi brae in sestre iz ČSR.

U DELEŽITE SE!

Nocoj ob 11.55 na kolodvoru

Prihod in slavnost. sprejem Francozov.

Jutri v nedeljo:

prihod českoslovaških

vlakov v Ljubljano, slavnostni sprejem na kolodvoru, spreved telovadcev in gostov iz ČSR po Miklošičevi cesti.

Od 9 do 12: mednarodne telovadne tekme posameznikov za prvenstvo v dvanajsteroboju (obvezne orodne vaje in poljubna prosta vaja) na Stadionu.

Ob 11: začetek prosvetne razstave v Frančiškanski dvorani.

Od 16 do 20: nadaljevanje tekem na Stadionu. - Tekme ZFO v orodnem deseteroboju.

Ob 21: koncert moravskega akademskega pevskega zbora »Moravan« v Unionu.

Ljubljanačani!

Jutri dopoldne prispejo v Ljubljano s tremi posebnimi vlaki češki in slovaški Orli. Na glavnem kolodvoru jim bo ob prihodu prvega posebnega vlaka prireditveni odbor za mednarodni mladinski kongres priredil svečan sprejem, h kateremu vabi tudi vse Ljubljanačane. Češki in slovaški gostje bodo iz postaje v sprevedu odkorakali po Miklošičevi cesti preko Marijinega trga do realke, kjer je razhod. Prosimo Ljubljanačane, da se sprejema na postaji v čim večjem številu udeležijo.

Ob zaključku lista smo z direktorja državnih železnic zvedeli, da prihod českoslovaških posebnih vlakov zaradi prometnih ovir še ni določen. Natančna ura bo objavljena v jutrišnjem »Slovenec«.

Vesti 25. junija

Tečaj na newyorški borzi so zadnje dni zelo poskočili.

Zemlja je zasula osem italijanskih rudarjev v Kauasau ob prihodu nemškega parnika Krevsena pred tremi dnevi so zaprli 200 ljudi.

Zemlja je zasula osem italijanskih rudarjev v nekem zveplenem rudniku na Siciliji.

Akcija za »poločenje« vojne bo začel predsednik Združenih držav Roosevelt, kakor da bi stvar, ki je sama po sebi nečloveška, bilo mogoče s posvetovanji narediti bolj človeško.

Pri eksploziji petroleja v Hobbsu v Mehiki je ubilo sedem delavcev. Trupla so popolnoma zoglenela.

Kanadske oblasti so v Montrealskih letalskih tovarnah odkrile veliko vohunstvo. Domnevajo, da so bili kanadski vohuni v zvezi s tolpo, ki so jo pred kratkim zaprli v Združenih državah.

Poveljnik francoske vojske v Aleksandretti, polkovnik Collet, je razpustil v tej pokrajini vse politične stranke.

Predsednik poljske republike Moscicki bo ostal šest tednov na oddihu v Lobrani na istrski obali Jadrana.

Upor so pripravljali mohamedanci v severnoindijskem Vaziranu. Priprave za upor je vodil znani mohamedanski fanatik Mohamed Sadiž iz Samaska. Angleške oblasti so poslale v to pokrajino kazensko ekspedicijo ter z letali razganjajo upornike.

Stalno letalsko zvezo bosta začeli Českoslovaška in Madžarska.

Abesinski podkralj vojvoda Aosta je večeraj obiskal Mussolinija in mu poročal o položaju v Abesiniji. Mussolini se mu je zahvalil za dosedanje delo.

Silovita megla je zajela predele severnoameriške obale tako, da parniki ne morejo iz pristanišč.

V Parizu so izpustili iz zapore generala Musseig-neura, ki so ga lani zaprli, zaradi takozvane »kapucarske« zarote, ki se je izkazala zdaj kot spletka levičarskih oblastnikov.

Bivši nemški cesar Wilhelm se bo po nasvetu zdravnikov preselil s Holandskega, kjer je prehladno ozračje, v južne kraje.

Združene države se ne bodo pridružile mednarodni komisiji za preprečitev letalskih napadov na nezavarovana mesta. Tako je sporočil francoski vladni poslanik v Parizu.

Načelnik dunajske policije je prepovedal Judom dostop v večino parkov. Judom je prepovedano nositi tudi irhovke in planinsko narodno nošo.

Volilna komisija Zveze narodov v Aleksandretti bo danes najbrž odstopila, ker je zaradi nasprotovanja turške vlade delo onemogočeno.

Bivši predsednik romunske vlade Tataresco se v Londonu pogaja predvsem o najetju angleškega posojila za romunsko državo.

Predsednik Roosevelt je podpisal predvčerajšnjim 48 različnih zakonov.

V Bruslju so večeraj kazali prvič francosko kopijo nemškega olimpijskega filma. Pri predstavi je bil navzoč tudi kralj Leopold III.

30.000 fantov bodo najeli za službo v angleškem vojaškem letalstvu po zadnjem sklepu vlade.

Italijanski zunanji minister Ciano je švicarski vladi poslal spomenico, v kateri pravi, da se italijanska vlada pridružuje priznanju švicarske nevtalnosti.

Pogreb grofice Straatsmorske, matere angleške kraljice, bo danes v Glamisku na Škotskem. Pogreba se udeležita kralj in kraljica z vsem dvorom.

V Berlinu se je začel 38. sestanek mednarodne letalske zveze, v kateri je včlanjenih 23 držav.

Razgovori med Italijo in Anglijo glede Španije se v Rimu nadaljujejo.

Ameriška vlada zavrača vse vesti o razvrednotenju dolarja.

60 bolgarskih inženjerjev je dopotovalo večeraj v Zagreb. Obiskali bodo vso Jugoslavijo.

Seja celjskega mestnega sveta

Za častnega člana izvoljen notranji minister dr. A. Korošec

Celje, dne 24. maja

Snoči ob 6 se je pričela v posvetovalnici mestnega poglavarstva javna plenarna seja, kateri je prisostvoval zastopnik banke uprave g. okrajni načelnik Hartman. G. župan Alojzij Mihelič je poročal, da so bili vsi sklepi zadnje plenarne seje izvršeni, odnosno, da so že v teku. Pred kratkim je bila seja mestnega ubožnega sveta, ki daje stalno mesečno podporo 30 osebam. V sanatorij sta bili poslani dve osebi, v dečji dom pa 1 otrok. Nato je poročal o gospodarskem odboru mestnega zavetišča, kjer je sedaj 56 oskrbovancev. Ob vodu v zavetišču bo napisal »Mestno zavetišče« s celjskim grbom. Za ureditev obiskov je določen termin obiskovanja in sicer od 1 do 4 popoldne. Nadalje je poročal o izkazu dohodkov občinskih doklad od 1. IV. do 20. VI. Donos znaša 1.490.250 din. Pri občinskih delih je bilo od 21. maja do 2. junija zaposlenih 112 delavcev, ki so zaslužili 21.986 din, s povprečnim zaslužkom na uro 3.64 din. Od 10. junija do 16. jun. je bilo uslužbenih 113 delavcev, ki so zaslužili 18.621 din. Poročilo nadzornega odbora je bilo soglasno sprejeto.

Nato je podal finančno poročilo

g. Prel. Podpora za CKT, odkup za portrete in kritje stroškov so znašali skupno din 16.715. Za Pittsbursko univerzo, kjer bo posebna jugoslovanska dvorana, bo celjska mestna občina prispevala za nabavo Prešernovega in Vegovega portreta din 1000. Gasilski četi na Babnem se prošnji ugodi in bo celjska mestna občina nakazala podporo, ki pa jo bo vložila po želji gasilske čete v Mestno hranilnico, kjer si je četa nabavila večje posojilo. Tovarnarju g. Kirbišu se dovoli prepotrebna ureditev kanalizacije od Oblakove do Ipavčeve ulice, ker je to neobhodno potrebno. Proračun je odobren, kril se bo pa v prihodnjem proračunu. Banovinski šolski odbor je poslal krajevnemu šolskemu odboru 10.000 din za vzdrževalna dela. Zaradi gradnje stanovanjskih hiš za uslužbence je bil med mestno občino sestanek, nakar je Pokojninski zavod obljubil, posojilo 3 milij. din, ki naj bi se krilo po 7 in 1 odst. za člane zavarovanja, za nečlane pa 8 in 1 odst. Predlog Pokojninskega zavoda je mestni svet vzel na znanje, vendar se še o tem ni nič odločilo, ker še niso izpregovorili interesi sami. Vsekakor pa se nam zde pogoji Pokojninskega zavoda prestrogi. Zveza absolventov kmetijskih šol se je obrnila na mestni svet za podporo za sprejem čeških kmetijskih strokovnjakov. Mestni svet je prošnjo odklonil, ker bodo prišli ti strokovnjaki 28. junija itak ob pol 8 zjutraj v Celje, kjer jih bomo morali lepo sprejeti. Finančno ministrstvo je potrdilo najetje posojila 480.000 din za nakup avtomobila in zemljišča na Sp. Lanovžu. Dobava osebnega avtomobila je bila na današnji seji odklonjena. Seličev in Stepiškovo posestvo se da v zakupno dobo 20 let Higijenski zavodu, ki pa naj posestvi modernejši uredi, da bosta ustrezali, pozimi lahko tudi v športne namene. Pogodba z g. Batičem za kadno in parno kopalnico se podaljša do 1. septembra in upamo, da to zadnjikrat. Za dovršitev Vogljane na levem bregu od železniškega mostu pa do Schwabove tovarne kisika so načrti že odobreni. Proračun znaša 30.000 din. Nato je bilo soglasno sprejeto poročilo odbora za gradnjo novega kopalnice ob Savinji. Proračun za načrt je mestni svet soglasno odobril. Za

gospodarski odbor

je poročal referent g. inž. Janko Dolinar. Oddanih je bilo več parcel v Medlogu. Znesek 4000 din za ureditev kamenega jarka od Zidanca proti okoliškemu pokopališču se odobri, ker je potreba tega kanala nujna zaradi stalnih mlakuz in močvirja v tem predelu. Za gradnjo treh nagrobnic na mestnem pokopališču je bilo odobrenih 27.808 din. Dela so bila oddana najcenejšemu ponudniku g. Jezerniku. Istemu mojstru so bila oddana dela obratne rodbinskih grobov, ki veljajo 26.525 din in so že odobrena. Nabava 65 kub. metrov belega peska je bila oddana g. Martinu Rebovu v Čretu. Pesek se bo rabil za posipanje mestnega in okoliškega pokopališča. Naprava za preureditev prehoda Kralja Aleksandra trga v Kolenčevu ulico preko asfaltne tlaka bo stala 5890 din. Proračun je bil na današnji seji soglasno sprejet. Za vzdrževalna dela na mestni šoli je bilo odobrenih 14.036 din, za okoliško šolo 16.92 din in za meščansko šolo 9245 din. Določila pa se bo posebna komisija, ki bo preučevala najvažnejše potrebe in popravila. Dijaški kuhinji je mestna občina dala 8 kub. m drv za ceno 300 din.

Nato je poročal referent za občinska podjetja in elektrarno g. Goligranc. Zaradi prevelikega škroplnega omrežja je dobava vode iz vodovodnega mestnega okrožja prevelika. Mestna občina bo zgradila pri Dečjem domu v Gaberju večji vodnjak, kjer bo lahko škroplni avtomobil zajemal vodo. Naprava tega vodovoda bi stala 2 do 3000 dinarjev. Pri Pristovniku na Sp. Hudinji pa se bo pogobil vodnjak, čigar dela bi se segala preko 1500 din. S to ureditvijo pa se bo zaščitil mestni vodovod, studenci pa so izvanredno važnega pomena za gasilsko obrambo. Za ureditev mejnih drevnih con na pokopališču pa je bilo odobrenih 4860 din.

Naslednje poročilo je podal referent gradbenega odbora

g. dr. Voršič. Higijenski zavod je ugotovil, da je voda, kjer bi se moral zgraditi nov javen studenec na Dobravi, popolnoma nezdavna, zaradi česar se tukaj ne bo gradil javen studenec. Pač pa se je poudarilo, da bo mestna občina gledala, da se bodo ti predeli čimprej opomogli z razširitvijo

vodovoda. Nadzidek meščanske šole je nujno potreben. Za ta dela bi moralo biti predvidenih 180 tisoč din. Finančni referent bo skrbel, da se najde potreben kredit, da se tako reši tako važno vprašanje meščanske šole v Celju. Pri ureditvi Oblakove ulice je prišlo do nesporazumjenj med privatnimi lastniki in mestno občino, ki pa bo vztrajala pri paragrafu 124 zakona o cestah.

Za socialni odbor

je poročal referent g. prof. Mirko Bitenc, ki je prečital zahvalna pisma okoliške šole, ki se zahvaljuje za podporo 6000 din, s katero je vodstvo šole dajalo številnim otrokom prepotrebni zajetek. Pri pomožni akciji je znašal znesek podpor 10.909 din. Nato je pojasnil vzrok zakasnitev osnutka pravilnika za delavce, ki pa bo v kratkem končan in predložen mestnemu svetu.

Župan je nato poročal, da mu je predsednik pravnega odbora g. dr. Hodžar predložil pismen predlog, da bi se notranjega ministra dr. Antona Korošca imenovalo za častnega člana celjske mestne občine in mesta Celja. Mestni svet je z navdušenjem pozdravil ta predlog.

Mestni svet je z navdušenjem sprejel predlog, tople besede o našem velikem slovenskem voditelju pa so vžgale mestne svetnike, da so navdušeno ploskali.

Ob četrta na 10 je bila občinska seja zaključena.

Mlado dekletce — tatca

Ljubljana, 25. junija.

Zadnje čase je bilo kopalcev v kopalnišču »Kolezijec« večkrat kaj ukradeno. Niso pa izsledili nobenega tatu.

Včeraj je bil tudi vroč dan in v kopalnišču je bilo neverjetno dosti kopalcev. Neka gospa je za trenutek odložila svoja očala in zapestno uro. Hotela je v vodo, a se v hipu spomni, da ni varno kar tako pustiti svoje stvari. Ko se pa obrne, ni bilo ne ure ne očal več. Hitro javi kopaliskemu mojstru, kaj se je zgodilo. Mojster je takoj osumil tri deklice, ki so stale zraven. Ena od teh je nekaj vrgla čez ograjo, a jo je eden od kopalcev videl. Misli, da je vrgla kamen. Deklica se je zelo hitro oblekla in hotela pobeigniti iz kopalnišča. Toda mojster jo je dohitel in jo trdo prijel. Dekletce je napolned priznalo, da je ukradlo uro in jo vrglo čez ograjo, očala je pa skrila. V prvem hipu je vse povedala, kakor vsak otrok, ki ne zna utajiti. Potem pa je čisto hladnokrvno odgovarjala na vsa vprašanja. Končno je celo hotela malo tajiti. Hodi šele v tretji razred ljudske šole in je doma z Mestnega toga. Medtem je prišel stražnik, ki je obe deklici odpeljal na policijo, kamor so ju prišli iskat njihovi roditelji.

Mati in sin v bolnišnici

Maribor, 25. junija.

Huda nesreča se je pripetila na cesti med Sv. Lenartom in Veličino. 27 letni posestnikov sin Franc Letnik se je peljal s kolesom od Sv. Lenarta proti domu. Pred seboj pa je vozil svojo mater, 45-letno posestnico Marijo Letnik. Ko se je kolesar v bližini doma skušal izogniti nekemu vozniku, je izgubil oblast nad svojim kolesom, pa sta mati in sin padla tako nesrečno, da je sin obležal s počeno lobanjo nezavesten, mati pa je tudi dobila težke poškodbe po obrazu. Oba ponesrečena so takoj odpeljali v mariborsko bolnišnico. Sin je še vedno v nezavesti in je njegovo stanje zelo resno.

Težka motociklistična nesreča

Ljubljana, 25. junija.

Danes zjutraj ob 7.40 se je pripetila na Dolenjski cesti pri gostilni »Plankarc« težka motociklistična nesreča. V tem času se je peljal s svojim motornim kolesom od mimo Tabor Hinko, plačilni natakar na ljubljanskem nebotičniku. Kako se je prav za prav dogodila nesreča, zdaj še ni točno ugotovljeno, prav tako pa tudi ne, kdo jo je zakrivil. Zvedelo se je le, da je bilo v tem času v bližini omenjene gostilne nekaj mlekarja iz Rudnika, ki so se vračale iz mesta. Verjetno je, da se je motociklist ponesrečil pri tem, ko se je hotel umakniti mlekarjskim vozilom, pa je pri tem zavolj preveč na rob ceste. Obležal je nezavesten v občestnem jarku. Pri padcu mu je počila lobanja. O nesreči so bili takoj obveščeni ljubljanski reševalci, ki so brž prihiteli na kraj nesreče in nezavestnega Tabora Hinka odpeljali v Leonišče. Ponesrečenec je še vedno v nezavesti in je njegovo stanje zelo resno.

Razpisana službena mesta cestarjev

Ljubljana, 25. junija.

Na podlagi § 31 zakona o banki upravi so razpisana naslednja službena mesta banovinskih cestarjev:

V območju okrajnega cestnega odbora Črnomelj 1 mesto, pri okr. cestnem odboru v Kamniku 1 mesto, pri okr. cestnem odboru v Litiji 4 službena mesta, v območju okr. cestnega odbora v Slov. Gradcu 3 mesta, v območju okr. cestnega odbora Logatec 1 mesto, v Slovenskih Konjicah 1 mesto in pri okr. cestnem odboru v Laškem 1 mesto.

Prosilci za to mesto morajo izpolnjevati pogoje iz čl. 2 uredbe o službenih razmerjih drž. cestarjev in njih prejemki in ne smejo biti mlajši od 23 in ne starejši od 30 let.

Lastnorčno pisane in z banovinskim kolkom za 10 din kolkovane prošnje, opremljene s pravnimi in zadostno kolkovanimi prilagami (rojstni in krstni list, domovinski list, zadnje šolsko izročevalo, dokazilo o odsluženju kadrovskega roka, zdravniško spričevalo, нравstveno spričevalo, potrdilo pristojnega oblastva, da niso bili obsojeni zaradi kaznivih dejanj iz koristoljubja, eventualna dokazila o strokovni usposobljenosti) je vložiti najkasneje do 10. julija 1938 pri okrajnem cestnem odboru. — Kraljevska banska uprava dravske banovine.

Izpred obrtnega sodišča

Če hčerka ljubi svojega očeta

Marjetica je bila natakarka in isti gostilni že leto in dan. Z njo so bili zadovoljni tako gostilničar kakor tudi gostje. Nekega dne prejme od doma pismo, da ji je oče nenadoma in hudo obolel. Tudi gostilničar je dobil pismo, v katerem ga Marjetica sorodniki prosijo, da naj Marjetico za kratak čas pusti domov. Ko je Marjetica prosila gostilničarja za dopust, ji je ta odbil prošnjo z utemeljitvijo, da je sam bolehen in da obisk gostov čim dalje bolj narašča. Tudi se potem, ko je Marjetica ponudila, da bo na svoje stroške preskrbela namestnico, je bila njena prošnja brezuspešna. Toda ona se je začela urno odpravljati na odhod. Gostilničar ji je vnovič rekel, da ji ne dovoli dopusta, ona pa je odvrnila, da ji je oče ljubejši, kakor vse na svetu in je urnih nog odbrzela na kolodvor, da je komaj vlak ujela. Ko se je doma prepričala, da je očetu nekoliko odleglo, se je vrnila in po preteku 23 ur zopet hotela nastopiti službo. Gostilničar jo je odsvolil brez odgovoda, ne da bi ji bil plačal mezdo za 14 dni naprej.

Marjetica je tožila za 14 dnevno mezdo. Gostilničar ni dal nič do sebe. Sodišče je priznalo Marjetici odškodnino za 14 dnevno odpovedno dobo. Razlogi: Po § 239 št. 3 obr. zak. sme službodavec brez odpovedi odpustiti službojemnika, če ta brez odobritve zapusti delo in tega svojega početja zadostno ne opraviči. Sodišče je bilo mnenja, da je imela Marjetica dovolj tehten razlog, da je za kratko dobo zapustila delo. To je vendar že naravna dolžnost, če že ne tudi ljubezen otroka do očeta, da otrok očeta v bolezi obišče. Dekle je izostala samo 23 ur, pa še te večje del porabila na voznji. Če se upošteva ta okolnost, posebno pa še to, da je bila Marjetica pripravljena plačati namestnico, mora reči, da je bila odklonitev dopust neopravičena nasprotno pa je Marjetica opravičeno odšla za nekaj ur domov.

Uradne ure na banovinskih podkovski soli so od 1. julija 1938 dalje od 8 do 13.30.

Samo še danes ob 16 in 19.15 uri velika filmska drama z **Marlene Dietrich** **ANGEL**
Ob 21.15 uri premiera za smeh in dobro voljo **STANLIO** in **OLIO** na divjem zapadu kot
NEUSTRASNA VITEZA
KINO MATICA 21-24
ZNIŽANE CENE!!!

Strašno razbojništvo v Kajšah

Razbojnik ubil posestnika, ko je hitel po pomoč

Maribor, 25. junija.

V mariborski okolici se dogajajo zadnje dni drzni razbojniški napadi, ki so vse prebivalstvo močno razburili. V enem tednu so bila izvršena kar tri strašna razbojništva, danes pa je dospela vest še o četrtem, ki po svoji drznosti in strahoti še prekaša prejšnje.

Nocoj okoli pol 1 sta se pojavila v Kajšah dva razbojnika pri posestniku Romanu Ačku. Oba zakonca sta bila budna, ker je otrok jokal. Zaslusila sta nenadoma, da v zadnji sobi nekaj sumljivo ropota, kakor da bi kdo skušal odpreti vrata. V trenutku pa sta se pojavila dva razbojnika ter naperila samokrese na Romana Ačka in njegovo ženo. Grozila sta sredi sobe, z besedami »denar ali smrt!« Možu Romanu se je

posrečilo izrabiti priliko, ko je bil eden od roparjev premalo pazljiv, zhežati skozi vrata, da bi pri sosedih našel pomoči. Ropar pa ga je opazil in skozi okno ustrelil za njim. Zadel ga je ravno sredi čela, da se je na mestu zgrudil mrtev. Nastalo zmedo, ki jo je povzročil strel, je izrabila žena, da je z otrokom v naročju ušla k sosedom. Ko so sosedje prihiteli na pomoč, ni bilo o roparjih nobenega sledu več. Našli so le posestnika Romana Ačka mrtvega pred hišo.

Strašen zločin je razburil vse okolice Zgor. Polskave, v kateri leže tudi Kajše. Ljudje so splošno prepričani, da se je pojavil spet znani razbojnik Črepinko, ki je pred nedavnim pobegnil iz mariborske kaznilnice. Najbrž je zdaj našel spet nekaj svojih pazdašev, da z njimi uganja nova razbojništva.

Pogreb župnika msgr. Abrama

Ljubljana, 25. junija.

Včeraj so je Ljubljana in z njo vred vsa izobražena slovenska javnost vsaj v duhu za vedno poslivala od svojega velikega rodoljuba in pisatelja, duhovnika msgr. Josipa Abrama. Velika udeležba na njegovih zadnjih poti je dokazala, kako je bil blagi pokojnik priljubljen ne samo med svojimi duhovniškimi prijatelji in tovariši, pač pa vseposvdo, kjer so ga poznali.

Ob 4 popoldne se je zbrala pred mrtvašnico na Vidovdanski cesti velika množica pogrebcev, med njimi častno število odličnikov. Cerkevne obrede je opravil g. župnik Cegnar iz Trnovca ob asistenci treh g. kaplanov, moški zbor pevškega društva »Ljubljana« pa je pred mrtvašnico zapel »Blagor mu...« V dolgem sprevodu so nosili prapore Prosvetne zveze, Trnovske prosvete, Prosvete Ljubljana-mesto, za temi pa krassen venec, ki ga je dala svojemu vnetemu sodelavcu Prosvetna zveza. Številni so bili tudi drugje venci, ki so jih poklonila druga prosvetna društva. Takoj za krsto so šli opal iz Slične dr. Avg. Kostelec, predstavnik goriške slovenske duhovščine in zastopnik goriškega nadškofa Margottia g. Rutar, zastopnik ljubljanskega školiškega ordinariata kanonik g. Stroj in številna ostala duhovščina, velika skupina Goričanov, posebno članov Sedejeve družine s predsednikom dr. Česnikom, odbor ljubljanske Prosvetne zveze, številno so bili dalje zastopani naši književniki, katoliško tiskovno društvo je zastopal predsednik dr. Gregor Pečjak v spremstvu duh. svetnika Čadeža, univ. prof. dr.

Aleš in Fran Ušeničnik, univ. prof. dr. Fabjan, za uredništvo »Slovenec« urednik g. Franc Kremžar ter mnogostevilni drugi. Sprevod se je za nekaj minut ustavil pred viaduktom, kjer je »Ljubljana« zapela žalostinko »Človek, glej...«

Ob odprtem grobu se je od pokojnika poslovil g. dr. Česnik, predsednik Sedejeve družine, v imenu Slov. planinskega društva dr. Pretnar, v imenu pokojnikovih župljanov in vernikov pa g. Breščak.

Z globoko žalostjo v sreju je velika množica pokojnikovih prijateljev zapuščala grob, ki ga je v znak velike hvaležnosti za vse, kar je veliki mož dal ne samo svojim najbližjim, pač pa vsemu slovenskemu narodu, na visoko zasulo krasno cvetje.

Drobne iz Kranja

Fantovski odsek Kranj naznanja vsem svojim članom ter naraščajo, da se dobe članske legitimacije kakor tudi taborné knjižice in znaki vsak dan od 8 do 12 popoldne in od 2 do 6 popoldne v knjižnici Ljudskega doma v Kranju. Z ozirom na veliko udeležbo je Fantovski odsek Kranj rezerviral tudi za druge udeležence iz kranjske župnije taborne knjižice in znake, s katerimi dobe polovično vožnjo po železnici in prost vstop na stadion. Dobe jih lahko v knjižnici Ljudskega doma.

Smrtna nesreča v Predosljih. Stare Janko, ki si je prebil lobanjo pri padcu po stopnicah na Gasilskem domu v Predosljih, je umrl za poškodbami v noči med torkom in sredo. Iz bolnišnice so ga prepeljali z rešilnim avtomobilom že v ponedeljek, kjer so zdravniki takoj videli, da za nesrečnega ni več pomoči.

Andrew Smith:
Bil sem delavec
v Sovjetski Rusiji

Tako so izzvenevali vsi govori. Z vseh strani so po zidovih viseli ogromni napisi, ki so nam govorili isto geslo.

Po govorih je bil kratek koncert, potem smo se razšli.

Drugi dan je imel naš proforg veliko dela, ko je hodil od delavca do delavca in držal v rokah seznam.

To je bilo tako imenovano prisiljeno »prostovoljno delo«.

Tisti, ki se ne bi vdali na prvo vabilo, bi morali to storiti drugič, a še ta mesec. Dejansko pa so vsi poslušali, vseleže ali čemerne srca. Izvzeti so bili od tega »prostovoljnega« dela samo ravnatelji, načelniki in lizuni.

Zdaj pa zdaj se je ponizal celo kateri od voditeljev, da je sam prišel delat reklamo.

Okoli šestih zjutraj so nas blizu tovarne naložili in natlačili na tovorni vlak. Med množico delavcev so bili pomešani propagandisti, ki so kar naprej čekali. S harmonikami in s trebantami so delavce silili, da so prepevali. Med petjem pa so mrmrli polglasne kletve proti tistim, ki so jih mučili celo na dan zaslužnega počitka.

Da bi vplivali na druge tovarne, mimo katerih smo se vozili, so bili vozovi pokriti s trakovi, kjer so v velikih črkah stali napisi kakor: »So-

botnik delavcev iz Elektrozavoda«. Po napisih sodeč, je bil to vlak za zabavo. V resnici pa smo bili veseli nekako tako kakor kaznjenci...

Ko smo dospeli na Raminski sovhoz, je bilo že tema. Za spanje so nam odkazali prazno stavbo, nekako vojašnico, ki je podnevi služila za zborovanja. Vsakdo se je namestil v njej, kakor se je pač mogel, seveda na golih tleh.

Jaz sem noč prebil tako, da sem kadil in korščil okoli. Bilo je mraz, nismo pa seveda imeli ne plaščev, ne ogrinjali.

Ob zori smo bili vsi na nogah. O zajtrku ni bilo govora. Lakoto so si mogli potešiti samo tisti, ki so imeli kako skorjo v žepu.

Propagandisti so se kmalu spravili na delo. Povedali so nam, da nas bodo razdelili na posamezne oddelke po kmetiji in da se bo začela nekaka »socialistična tekma« med posamezniki in med skupinami. Nas pa ni veselilo drugo tekmovanje kakor tisto za posteljo in za dobro jed.

Mene so dodelili skupini za okopavanje krompirja. Za to delo nas je bilo izbranih kakih šeststo. Odsli smo na delo peš po razvoženi cesti, načelniki pa so švigali mimo nas v hitrih avtomobilih.

Vodil nas je kmetič orjaške postave.

Takoj sem čutil v sebi simpatijo do tega posebnega zastopnika prave kmečke Rusije. Ime mu je bilo Ivan Ivanovič Sošlov. Ni imel niti štirideset let, zdelo se pa je, da jih je že kdaj dopolnil šestdeset. Svoje dni je moral biti izredno močan. Meril je več kakor dva metra in je imel široka ramena. A videl sem, kako sključeno je hodil, ko smo s težavo korčali po blatni cesti. Iz obraza so mu izstopale kosti, da je bilo človeku težko gledati ga. Obraz je bil brez mesa, razoran, naguban, nad njim se je hotila skuštrana griva.

Ivan je nosil običajno umazano plateno srajco, rubaško, in bruke, hlače, vse zakrpane, pokrite s skorjo, blata — kdo ve, od kdaj je niso videlo vode. Spodaj ni imel ničesar. Okoli stopal je imel ovite cunje, ki so mu segale skoraj do kolen. Od njega je smrdelo kakor iz blava.

Tovariši so se čudili in delali opazke, ko sem se ločil od njih in korčal ob tem vodniku, kateremu bi bil človek zastojal iskal prispedobe v najslabši beznici Združenih držav.

Toda pod to potepuško zunanjsčino sem potem odkril moški značaj, ki se ni uklanjal ničemu razen strašni usodi, ki mori ruskega kmeta.

Ko sva tako korčala po poti, sem se z njim na dolgo in na široko razgovarjal.

Odgovarjal mi je: »Zvijenje je kaj trdo, graždanin. Ponajveč poginjamo od gladu.«

Vzdihnil je, jaz pa sem ga vprašal: »Kako pa morete delati, če nimate kaj jesti?«

Skomignil je z rameni in vdano odgovoril:

Pod pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja Petra II.:

Mednarodni mladinski tabor v Ljubljani

Od 26. junija do 29. junija 1938

Hišnim posestnikom v Ljubljani!

Od 26. do 29. junija t. l. bo Ljubljana prizorišče velikega mednarodnega mladinskega tabora. Ob tej priliki bodo v Ljubljani deset in desetisoči slovenske mladine pa tudi tisoči gostov iz tujih držav, zato prosimo, da v teh dneh občani mesta Ljubljane v čim večjem številu razobesijo državne zastave in — tisti, ki jih imajo — tudi zastave onih držav, ki bodo na mednarodnem mladinskem taboru zastopane.

Pripravljalni odbor mednarodnega mladinskega tabora.

Prebivalstvu Ljubljane!

V dneh 26., 27., 28. in 29. junija t. l. bo v našem mestu mednarodni mladinski tabor, ko bomo pozdravljali velike množice gostov iz vse naše domovine in tudi iz Amerike, Belgije, Češkoslovaške, Francije, Holandske, Luksemburga, Poljske in Švice. Vabim someščane, da v teh dneh zopet pokažejo svojo staro gostoljubnost in dragim gostom v čast okrase svoje domove z zastavami in jih izobesijo že v soboto, 25. junija, ko bo Ljubljana pozdravljala svoje goste od njih prihodu.

Predsednik mestne občine ljubljanske dr. Juro Adlešič l. r.

Blagoslovitev zastave vodstva Dekliških krožkov

V torek, 28. junija bo ob 9 dopoldne slovenska blagoslovitev zastave vodstva dekliških krožkov v Marijanski kapeli na Poljanski cesti. Botstvo zastave sta blagovolila prevzeti g. ban dr. Marko Natlačen in njegova spoštovana gospa soproga, s čimer se čutimo izredno počaščene. Blagoslovil bo zastavo duh. voditelj g. prof. Jože Kosir. — Vse članice, ki pri tekmah, ki bodo istočasno na Stadionu, niso zaposlene, vljudno prosimo, da po možnosti v krajih prisostvujejo tej slovesnosti. Dolžnost vsakega krožka pa je, da pošlje k blagoslovitvi vsaj eno zastopnico. Zbirališče imamo na marijanskem dvorišču točno ob pol 9, kjer bodo dobile vsa podrobna navodila.

Sestre, ali se zavedate velike pomembnosti tega dogodka? Blagoslovila se bo zastava, ki nas bo odselej vedno spremljala po vseh zborovanjih in prireditvah, v vseh dobrih in slabih časih. Na to zastavo bomo vse izrekle slovesno zaobljubo, da se hočemo vedno in povsod neustrašeno boriti za naša načela. Okrog nje se hočemo odselej zbirati vsa dekleta, ki mislimo katoliško, kar poudarjamo na zastavi s križem. Oklepali se je hočemo vsa slovenska dekleta, kar lepo simbolizira na zastavi nageljnove sopeke z rožmarinom. Čuvali jo hočemo vsa pošena dekleta, ki nam je največja skrb čistost telesa in duha, kar na zastavi pokažemo z belim trakom. Sestre, objubile pa bomo tudi, da bomo ta prapor, ko pride čas, s ponosom izročile novemu rodu pod pogojem, da prevzame tudi naše obljube, ki naj ga zvesto spremljajo od roda do roda. Zato je nujno potrebno, da tej zaprisegi vsi krožki prisostvujejo vsaj po svojih zastopnicah. — Slovenski blagoslovitvi bo sledilo

Slavnostno zborovanje VDK

ki bo v telovadnici Marijanišča. Na tem zborovanju bomo na kratko pogledale nazaj na naše delo, potem pa si bomo določile smernice za bodoče leto. Zborovanja naj se udeležijo vse članice, ki bodo v tem času že v Ljubljani, na vsak način pa vsaj ena zastopnica posameznega krožka.

V D. K.

Člane in mladece, ki se udeležijo slavnostnega sprejema 29. junija t. l., opozarjamo, da pridejo na zbirališče najkasneje ob 7 zjutraj. Dohod na Resljevo cesto je dovoljen samo iz Slomškove ulice in Masarykove ceste. Odsek si zbirajo po okrožjih, katera bodo imela vidne napise in bodo uvrščena po abecednem redu. Z začetno črko A pri Zmajskem mostu, B, C do Z pa na Resljevi do glavnega kolodvora. Preden bo odsek uvrščen v spredov, bo pregledan po zastopniku tehničnega odbora, ki bo tudi zabeležil število navzočih.

Člane-telovadce in mladece, ki nastopajo pri prostih vajah na Stadionu, opozarjamo, da bo skušnja v torek ob 2 popoldne na Stadionu. Zbirališče, kjer se telovadci tudi preoblečejo, je III. državna gimnazija poleg artilerijske vojašnice, dohod po Kržičevi ul. Skušnje se mora vsak telovadec, oziroma mladec, brezpogojno udeležiti. Po končani skušnji bo dobil vsak, ki se je skušnje udeležil, poseben znak in le s tem znakom bo naslednji dan pripuščen h glavnemu nastopu. Zbirališče za glavni nastop, t. j. 29. t. m., bo istotam ob 1 popoldne (ne ob 2, kakor je bilo večeraj pomotoma objavljeno), in sicer po okrožjih. Odsekovi načelniki so odgovorni za to, da bodo njihovi telovadci zbrani na tem mestu točno ob določeni uri in polnoštevilno. Zastopniki tehničnega odbora ZFO pa bodo vodili za posamezne odseke točno evidenco, koliko in kateri telovadci niso bili navzoči.

Posebni vlaki v Ljubljano

V torek, 28. junija zjutraj:

- 1. Jesenice—Ljubljana za udeležence od Jesenice do Sv. Jošta odhod iz Jesenice ob 6.25. (Udeleženci iz bohinjske in gornjesavske doline se pe-ljejo do Jesenice s prvim jutranjim vlakom).
2. Kranj—Ljubljana za udeležence od Kranja do St. Vida—Vižmarje odhod iz Kranja ob 8.40. (Udeleženci iz trziške proge potujejo do Kranja s prvim jutranjim vlakom).
3. Novo mesto—Ljubljana za celo progo do Ljubljane, odhod iz Novega mesta ob 7.05. Udele-

ženci iz Bele Krajine, šentjanske in kočevske proge s prvim jutranjim vlakom.

4. Zidan most—Ljubljana za celo progo, odhod iz Zidanega mosta ob 3.59.

5. Celje—Ljubljana za celjsko okolico in progo do vključno Rimskih toplic. Odhod iz Celja ob 5.20.

6. Zagreb—Ljubljana za udeležence od Savskega Marofa do vključno Zidanega mosta. Odhod iz Savskega Marofa ob 5.35.

7. Velenje—Ljubljana za udeležence od Velenja do izključno Celja. Odhod iz Velenja ob 5.50. Udeleženci od Dravograda do Velenja s prvim jutranjim vlakom, odhod iz Dravograda ob 3.52.

8. Poljane—Ljubljana za udeležence od Poljčan do Štor. Odhod iz Poljčan ob 6.10. Udeleženci iz konjiške in rogaške proge s prvim jutranjim vlakom do Poljčan, odnosno Grobelnega.

9. Ljutomer—Ljubljana za vse udeležence vzhodno od Pragerskega, odhod iz Ljutomera ob 6.37, iz Ormoža ob 7.30. (Udeleženci iz Murske Sobotice, Gornje Radgone in Dolnje Lendave—Čakovec s prvim jutranjim vlakom do Ljutomera odnosno Ormoža.

Udeleženci iz Maribora in proge do Rače—Frama s prvim jutranjim vlakom, odhod iz Maribora ob 5.

V sredo, 29. junija zjutraj:

1. Jesenice—Ljubljana za udeležence od Jesenice do Sv. Jošta. Odhod iz Jesenice ob 3.30. Udeleženci iz bohinjske in gornjesavske doline s prvim jutranjim vlakom do Ljubljane.

2. Kranj—Ljubljana za udeležence do St. Vida—Vižmarje. Odhod iz Kranja ob 6.02. Udeleženci s trziške proge s prvim jutranjim vlakom do Kranja. Odhod iz Trziča ob 5.27.

3. Rakek—Ljubljana za udeležence s cele proge, odhod iz Rakeka ob 5.

4. Kamnik—Ljubljana za celo progo, odhod iz Kamnika-mesto ob 6.36. Udeleženci naj uporabijo tudi redni vlak ob 5.50.

5. Stična—Ljubljana za udeležence od Stične do Lavrice. Odhod iz Stične ob 4.45.

6. St. Janž na Dol.—Trebneje—Ljubljana za šentjansko progo, odhod iz St. Janža ob 3.45. Od Trebnjega dalje z rednim jutranjim vlakom.

7. Novo mesto—Ljubljana za progo od Novega mesta do Radohove vasi. Odhod iz Novega mesta ob 4.40. Udeleženci z belokranjske proge potujejo do Novega mesta z zadnjim večernim vlakom dne 28. junija, prihod v Novo mesto ob 21.14.

8. Celje—Ljubljana za progo od Celja do Rimskih toplic. Odhod iz Celja ob 3.43.

9. Maribor—Ljubljana za progo od Maribora do Štor in od Ormoža do Pragerskega. Odhod iz Maribora ob 3.10, iz Ormoža ob 2.32.

Udeleženci iz ljutomerske proge in čakovske proge morajo priti v Ormož na predvečer z zadnjim potniškim vlakom.

Udeleženci proge Dobova—Zidani most potujejo z izletniškim vlakom, ki odhaja iz Zagreba ob 2.20 in nima postanka na vseh postajah.

Razdelitev stanovanj članice in mladenke prenočujejo:

1. V šoli sv. Jakoba: udeležence iz Bohinjskega, Triglavskega, Radovljanskega, Kranjskega in Trziškega okrožja.

2. V šoli v Sp. Šiški: udeležence iz Škofjeloškega, Logaškega, Vrhnjskega, Cerkljskega in Trboveljskega okrožja.

3. V uršulinskem samostanu: članice in mladenke iz Kamniškega, Zužemberskega, Mirenskega, Trebanjskega, Novomeškega, Črnomeljskega, Ribniškega in Šmartinskega okrožja.

4. Na mestni ženski realni gimnaziji (Licej na Bleiweisovi cesti) udeležence iz obeh Mariborskih okrožij in Slovenjgorijskega okrožja.

5. V Trgovski akademiji: udeležence iz Guštanjanskega, Ormoškega, Ljutomerskega, Ptujkega in Suboškega okrožja.

6. V šoli na Ledini, Komenskega ulica in v Marjinem domu: udeležence iz okrožij Celjske podzveze, to je iz okrožij: Celjskega, Gornjesavinjskega, Konjiškega, Laškega, Mislinjskega, Posavskega, Rogoškega, Šaleškega, Savinjskega, Smarškega in Kozjanskega okrožja.

Člani in mladi prenočujejo:

I. Šola v Zgornji Šiški udeleženci iz: Triglavskega, Kranjskega, Trziškega, Škofjeloškega, Logaškega, Cerkljskega, Barjanskega, Šmarogorskega, Kamniškega, Stiškega in Zužemberskega okrožja.

II. Druga državna realna gimnazija na Poljanski cesti: udeleženci iz Mirenskega, Novomeškega, Črnomeljskega, Ribniškega, Šmartinskega, Velikolaškega, Trboveljskega in Krškega okrožja.

III. V prvi državni realni gimnaziji, Vegova ulica (realka): udeleženci Celjske podzveze, t. j. udeleženci iz Celjskega, Gornjesavinjskega, Konjiškega, Laškega, Mislinjskega, Šaleškega, Posavskega, Rogoškega, Savinjskega, Kozjanskega in Smarškega okrožja.

IV. Ljudska šola na Grabnu, Cojzova cesta: udeleženci Mariborske podzveze, t. j. udeleženci iz obeh Mariborskih okrožij, Slovenjgorijskega, Prevaljskega, Ljutomerskega, Ormoškega, Ptujkega, Šoboškega in Lendavskega okrožja.

V. Vsi tekmovalci, ki se udeležijo tekm v dneh 26., 27. in 28. julija 1938, prenočujejo v osnovni šoli na Vrtači, Erjavčeva cesta.

Za udeležence, ki imajo prenočišča bolj na periferiji mesta ob tramvajski progi, opozarja stanovanjski odsek, da imajo vsi udeleženci, ki se izkažejo s tabornim znakom in legitimacijo ali knjižico, popust na tramvau in sicer plačuje v dnevnem času od vsake vožnje po 1 din ne glede na daljavo vožnje, pri nočnih vožnjah pa doplačajo še 1 din tudi ne glede na dolžino vožnje.

Na skupnih ležiščih ni nobenih omejitev ne rjuh, te mora vsak član prinesiti s seboj, kdor hoče imeti odoje.

Za pravilno razdelitev po sobah na skupnih ležiščih odgovarjajo odsekovi in okrožni načelniki. Vse sobe morajo biti zasedene točno po številkah, kakor bodo označene na vratih, sicer bodo morali posamezni odseki ostati brez prenočišč.

Stanovanja

Sobe pri privatnikih

Stanovanjski odsek pripravljalnega odbora za mladinski tabor sporoča vsem, ki so naročili sobe pri privatnikih, da so za vse rezervirane.

Če ne dobe posebnega obvestila, raj se ob prihodu vlaka zglasijo v pisarni stanovanjskega odseka (v palači Vzemne zavarovalnice), kjer dobe nakaznice. Privatnih stanovanj je še nekaj na razpolago. Vsi, ki žele privatna stanovanja, naj čimprej sporoče stanovanjskemu odseku, Miklošičeva cesta 7-1.

Prenočnina

Stanovanja za sodelujoče člane in članice so razdeljena po ljubljanskih solah. Vodje odsekov naproša stanovanjski odsek, da od vsakega člana-članice pobere po 3 din za prenočnino ter jo ob prihodu svojega vlaka izroči v pisarni stanovanjskega odseka.

Prehrana

Za prehrano veljajo v dneh Mednarodnega mladinskega tabora te smernice:

Organizirane skupine, nastopajoče na Stadionu, prejmejo hrano v neposredni bližini Stadionu. Prehranjevalna mesta bodo odkazovali reditelji. Ker bodo imele te skupine za prehrano le dobro uro časa, se bodo delile predvsem gorke konzerve s 300 grami vsebine: meso, riž in grah. Cena konzerve bo 4 din. Kruha bo na prehranjevalnih prostorih dovolj po 0.50 din komad. Za vsako konzervo bo na razpolago odpiral. Konzerva je praktična, ker služi obenem tudi kot posoda. Žlico naj prinese vsak s seboj. Poskrbljeno bo za vse vrste pijač, pripravljena bo tudi juha, golaž, obara, hrenovke, klobase, vse po z mernih ljudskih cenah.

Zajtrk prejmejo organizirane skupine po gostilnah v bližini svojih prenočišč. Da se izognemo neredu in zagotovimo zajtrk vsem, kateri ga želijo, nujno prosimo za naročila in plačila vnaprej, najpozneje do ponedeljka, dne 27. t. m. do 18. Priporočamo dostavitelj teh naročil po posebnih selih, kateri ostanjejo potem do prireditve v Ljubljani. Če prejmemo naročila po tem roku, bomo sicer skušali ustreči, odkloniti pa moramo vsako odgovornost v tem primeru. Cena zajtrka je 2 din.

Za vse ostale, kateri naročijo in plačajo prehrano vnaprej, veljajo naslednje gostilniške cene: Običajno kosilo od 7 do 9 din, boljše kosilo od 9 do 10 din, večerja 6 do 8 din. Ne moremo pa jamčiti za te cene, če hrana ne bo vnaprej naročena in plačana.

Za prodajalce pijač, hrane, spominkov i. dr. so prostori pri Stadionu še na razpolago. Prijave: Prehranjevalni odsek, Frančiškanska ul. — pasaža, Škrabčeva soba, I. nadst.

Mednarodne in slovenske tekme

Nedelja, 25. junija, od 9 do 12: Mednarodne telovadne tekme posameznikov za prvenstvo v dvanašterboju.

boju (obvezne orodne vaje in poljubna prosta vaja). — Od 16 do 20: a) Mednarodne telovadne tekme posameznikov za prvenstvo v dvanašterboju (poljubne vaje na orodju). b) Tekme ZFO za prvenstvo v orodnem deseterboju. c) Mednarodne tekme seniorjev (nad 40 let starih) v troboju (poljubna vaja na dveh orodjih ter plezanje ali skok čez konja (raznožka) ali ena lahkoatletska panoga. — Iste predpisi, kakor za mednarodni dvanašterboj.

Ponedeljek, 27. junija, od 9 do 12: Mednarodne telovadne tekme posameznikov za prvenstvo v dvanašterboju (lahkoatletski del in plezanje). — Od 7 do 12: Tekme v odbojki (člani in mladi) ter članice in mladenke. — Od 15 do 19: a) Slovenske tekme v višjem oddelku. b) Tekme mladece za prvenstvo posameznikov v deseterboju. c) Slovenske tekme članice za prvenstvo posameznice v telovadnem šesterboju in lahkoatletskem peterboju. d) Tekme v odbojki (člani in mladi) ter članice in mladenke. e) Tekme inozemskih društev po njihovem narodnem programu.

Lahkoatletske tekme

(mednarodne, slovenske in domače in to za člane in mladece)

Ponedeljek, 27. junija, od 9 do 12: ob 9: 100 m (predteki), 9.15: Skok v daljavo, 9.45: 110 m zapreke (predteki), 9.55: 60 m zapreke (predteki), 10: Klavivo, 10.30: 400 m (predteki), 10.45: Disk, 11: 1000 in 1500 m, 11.30: Koplje.

Od 15 do 19: ob 15: 400 m finale in skok ob palici, 15.30: Krogla, 16: 110 m zapreke (finale), 16.15: 60 m zapreke (finale), 16.30: Skok v višino, 17: 5000 m, 18: 200 m (predteki), 18.30: Stafeta 4x100 m (predteki).

Torek, 28. junija, 9 do 12: ob 9: 800 m, 9.15: Tro-skok, 10: 200 m finale, 10.30: 10.000 m, 11.15: 100 m finale, 11.45: Stafeta 400x200x200x100, predteki.

Torek, 28. junija, od 7 do 13: a) Slovenske tekme članov v nižjem in srednjem oddelku. b) Tekme vrst mladecev. c) Slovenske tekme vrst članic. d) Tekme vrst mladenk. e) Tekme v odbojki (in reprezentančni tekmi članov in članice Češkoslovaška: Jugoslavija).

Od 14 do 19.30: Glavna skušnja za vse nastopajoče.

Darila in odklivanja

a) Mednarodni dvanašterboj. Prvi trije posamezniki za prvenstvo v celotnem dvanašterboju prejmejo darila, poleg tega pa prvi zlati, drugi srebrni, tretji pa bronasto veliko plaketo. Prvi trije tako na drugo, kakor na bradnji, konju z ročaj, krogih, skoku čez konja ter v prosti vaji prejmejo: prvi zlato, drugi srebrno, tretji malo bronasto plaketo. Vsi, ki dosežejo 70% dosegljivih točk v celotnem dvanašterboju, pa prejmejo malo plaketo in diplomato.

b) Tekme ZFO za prvenstvo v orodnem deseterboju: Prvak prejme prehodno darilo, prvi trije velike, naslednji trije male plakete, vsi, ki dosežejo 80% točk, pa diplome.

c) Tekme seniorjev v mešanem troboju (nad 40 let starih). Prvak vsakega troboja prejme darilo, prvi trije plakete, vsi pa diplome.

d) Lahkoatletske tekme (tudi mednarodne). Prva štafeta prejme darilo (velja za obe štafeti), poleg tega pa prva zlato, druga srebrno, tretja pa bronasto veliko plaketo in diplomato, naslednje tri pa diplome. Posamezniki v posamezni panogi prejmejo: prvi zlato, drugi srebrno, tretji pa bronasto malo plaketo, ti in naslednji trije v vsaki panogi pa diplome.

Slovenske tekme. a) Prve tri vrste v vsakem oddelku (nižji, srednji in višji oddelek) prejmejo darila in velike plakete. Vsaka vrsta in posameznik prejme za 80% točk diplomato. Prvi trije posamezniki v vsakem oddelku pa prejmejo malo zlato, srebrno in bronasto plaketo. Isto velja za tekme vrst mladecev s to spremembo, da prejme le prva vrsta darilo.

b) Tekme za prvenstvo posameznikov mladecev v mešanem deseterboju. Prvi trije prejmejo zlato, srebrno in bronasto plaketo. Vsakdo, ki je dosegel 80% točk, pa prejme diplomato.

c) Tekme članice in mladenk. Prva vrsta pri tekmah članic in mladenk prejme darilo. Prve tri vrste pa zlato, srebrno in bronasto plaketo. Prvi tri posameznice v teh vrstah pa malo zlato, srebrno in bronasto plaketo. Pri tekmah posameznice v šesterboju in peterboju prejme prva darilo, prve tri pa zlato, srebrno in bronasto plaketo. Vse vrste in posameznice, ki dosežejo 80% točk, pa prejmejo diplome.

Odbojka. Prva vrsta tako pri članih, kakor pri članicah prejme darilo, pri mladenkah in mladih prehodno darilo. Pri članih in članicah ZFO in VDK prejme prva vrsta prehodno darilo. Prve tri vrste v vseh odbojkah prejmejo zlato, srebrno in bronasto plaketo. Vsi igralci in igralke prvih moštev pa diplome.

Slike iz misijonov v Južni Srbiji

Skoplje

Letošnja telovska procesija je bila na sv. Reš. Telesa dan zelo slovesna. Na glavni ulici, kjer je kat. cerkev v gotskem slogu, so se zbirale že zjutraj množice ljudstva in vojske. Najprej so šli genceji iz sirotišča sv. Josipa, šolski otroci in dijaki, društvo Kristusovih mladecev, Mar. kongr. gosp. deklet, dijakinj, Društvo sv. Marte in ss. usmiljenke. Pred baldahinom je korakala častna četa vojakov, pevski zbor in belooblečeni otroci s cvetjem. Posebno lep je bil prizor, ko je 20 dijakinj-kongregantinj posipalo cvetje po vsej poti pred Najsvetejšim. Najsvetejše je nosil prevz. skopljanski škof dr. I. Gnidovec ob asistenci župnika g. H. Trdana in viš. voj. duhovnika g. Mata Haila in grško-kat. župnika g. Dj. Kapsareviča. Za baldahinom so šli zastopniki vojskih in civilnih oblasti, častniki, uradniki in ljudstvo ter končno okrog 2000 katoliških vojakov. Posebno pozornost je vzbujalo vprav to ogromno število vojaštva, ki je moglo prisostvovati tej lepi verski manifestaciji.

Veles

Na praznik sv. Rešnjega Telesa smo imeli letos drugič procesijo. Iz katoliške kapele je šla procesija skozi vse mesto. Otroci osnovne šole in dijaki ter belooblečene deklice so šli pred baldahinom, za njimi pa častna četa vojakov. Najsvetejše je nosil msgr. Anton Kordin. Preko 500 vojakov je šlo za civilnim ljudstvom in so prepevali svete pesmi.

Z večernim vlakom je prišel iz Skoplja pre-

zvzišeni g. škof dr. Gnidovec, da je birmal otroke in enkaj vojakov v petek zjutraj. Č. sestre reda Hčera usmiljenja iz Korčule so otroke lepo pripravile in priredile malo akademijo ob sprejemu prevzvišenega. Na postaji je škofa Gnidovca pozdravil župan Velesa ter zastopnika vojske in oblasti.

Štip

Iz Velesa je prevz. g. škof skopljanski prišel v Štip. Na postaji ga je sprejel odbor cerkvene občine v Štipu s Slovincem kapetanom g. D. Sošičem na čelu. Pred kapelico so g. škofa sprejeli katoličani z lepim gozdom pod slavolokom. Pristovalci so tudi okrajni glavar in župan. Po blagoslovu v kapeli so dijaki in otroci priredili lepo akademijo v čast nadpastirju. V nedeljo je bila na prostem sv. maša in sv. birma, za tem pa procesija Novi baldahin so poklonili za diasporo dobrotniki iz Ljubljane. Najsvetejše je nosil prevz. g. škof, asistiral sta msgr. A. Kordin in voj. duhovnik g. Dav. Medved. Za baldahinom je stopal divizionar general Tošič, kat. častniki in profesorji na gimnaziji in slovenski orožniki v tukajšnji šoli (14, ki so bili ta dan vsi pri sv. obhajilu), mnogo katoličanov in vsi katoliški vojaki. Pri 4 oltarjih se je pel evangelij in srbsčina. Po procesiji je cerkev občina za zidanje kat. cerkve v Štipu priredila banket v Častniškem domu. Bili so navzoči divizionar, skopljanski škof, okrajni glavar, predsednik občine in drugi. Po večernih se je prevzvišeni g. škof zopet odpeljal z vlakom nazaj v Skoplje.

Tudi revni bi se radi kopali

S Poljanskega predmestja smo prejeli in objavljamo: Zdej, ko je sonce dobilo višek svoje ogrevalne moči in je nastopila vročina, si vsak po svoje želi ohladitve. Premožni gredo v oddaljena kopališča na morje, jezera in telovišča; srednji stan se drži iz gmotnih ozirov bolj domačih kopališč, ker mu dohodki še omogočajo plačilo kopaliških pristojbin. Kapanje je zelo koristno in higiensko. Za siromake in brezposelne in njihove družine je težko, ker ne zmorejo kopaliških pristojbin. Na Prulah, na Špičici, je bilo do letos prosto kovanje. Z regulacijo obrežja se je to nehalo in s tem je bila mnogim odvzeta možnost kovanja, dasi je tudi tem kovanje koristno. Se so mesta primerna za kovanje. Ze od nekaj se kopajo stanovaleci iz okolice klavnice na Poljanah v Gruberjevem prekopu med klavnico in vojašnico. Prostor in voda sta primerna, voda je čista in ni nič čudno, da se tam zbira v teh vročih dneh storo in mlado. Škoda ni pri tem nobene, ker tam ni nasadov, vršič mladin pa tudi nikogar ne moti, ker se vse godi globoko v strugi. Sicer pa Poljanci niso občutljivi živeci, ker bi sicer ne mogli prenašati celodnevne trobentanja in bobnanja in še streljanja s strojnimi in neposredni bližini hiš. Ni torej nobenega razloga, da se to nedolžno veselje in zdravju koristno kovanje zabrani. Včeraj je prišel redar in kovanje prepovedal. Ali naj pri tem ostane in se ljudem odvzame možnost kovanja? Prav nobenega razloga ni za tako prepoved in prosimo g. župana, da upošteva potrebe revnih ljudi in omogoči ohladitev v teh vročih dneh tudi siromakom.

Kruha bo več kakor pijače

Slov. Konjice, 24. junija.

Čeprav stojimo šele pred poletjem, vendar že lahko nekoliko sklepamo o letošnji letini. Če bo poletje poteklo brez vseh nezdoh, bodo, kakor sedaj kaže, poljski pridelki zelo obilni, le pijače bo manj. Zaradi aprilskega mraza in dežja v maju so morali na gotovih predelih ponovno sejati. Bujna rast dobro obeta. Prav lepo kaže tudi ozimna. Prepričani smo, da bo letos tudi več krompirja, kar bo na splošno življenjske razmere na kmetih izredno dobro vplivalo, saj je krompir kmetov kruh.

Kmet je letos vesel tudi nad svojimi travniki. Trava je zelo gosta v golini, po hribih nekoliko redkejša, vendar visoka. Sv. Medard pa je dal zagotovilo, da bo seno brez skrbi močje spraviti pod streho.

Nekoliko drugače je po sadonosnih in vinogradnih. Sadja bo letos malo zaradi slane ob času cvetenja in ker je bila lani sadna letina dobra. Kdor bo sadja kaj imel, ga bo lahko drago prodal. Tudi vinogradnike je spomladanski mraz hudo prizadel, toda k sreči ne vseh. Zato ponekod kaže trta zelo dobro, drugod pa bodo v jeseni vinogradi bolj prazni. Ker pa sta sadjarstvo in vinogradništvo v obdobjih krajih med glavnimi viri kmetovih dohodkov, je pezoza naredila res mnogo škode. Tudi če drugače ne bi hoteli letos morali dati prav onim, ki pravijo, da je bolje, če je kruha dovolj pa vina manj, kajti pije se lahko na vsežadnje tudi — voda.

Veteran naših mednarodnih tekmovalcev Kermavner pripoveduje: 30 let telovadnih tekem in nastopov

Sredi vsega zanimanja te dni je v Ljubljani in Sloveniji mednarodni mladinski tabor, katerega začetek je v nedeljo. Sredi vrveža silnih priprav v Ljubljani, sredi sto in sto vrst dela, ki ga taka ogromna prirediteljska zahteva, je težko že vnaprej dobiti vsaj približno sliko o tej veličastni reviji katoliške mladinske organizacije pri nas. Toliko je točk, dogodkov in manifestacij, da je morda še najzanimivejše, če se človek obrne po nekaj vtisov k tistim, na katerih ramah leži vse breme in vsa odgovornost priprav. K tistim, z imeni katerih je zvezan ves nekdanji in sedanjí razvoj organizacije, ki bomo po njeni zaslugi dobili prihodnje dni največjo mladinsko manifestacijo, kar jih je kdaj Jugoslavija videla.

Ime Iva Kermavnerja spada mednje. Ta veteran naših mednarodnih telovadcev je postal za vso mladino, ki se zbira v ZFO. simbol. In simbolično za razvoj in rast te organizacije je njegovo življenje, ki ga pripoveduje v takihle spominskih drobcih:

»Telovaditi sem začel doma na Ježici. Že kot naraščajoči sem imel strašno veselje za telovadbo. Ker pa pri nas nismo imeli orodja, smo jo vsako nedeljo popoldne mahali v Št. Vid, kjer je bila takrat nekaka glavna šola za telovadbo. Prvič sem javno nastopil že pri naraščanju, na Okrožni prirediteljski šentivškega Orla v Preski 1908.

V Ljubljani sem potem pristopil k dijaškemu Orlu. Telovadili smo v Ljudskem domu in pa pri šentpeterskem odseku. Tam smo se pripravljali za prve tekme, ki bi morale biti v avgustu 1914 na Sv. Gorji pri Gorici. Zavihrala pa je vojna in namesto tekmovalci smo morali v fronto. Jaz sem bil tam prav do konca; večinoma ob Soči in v Tirolih. Takoj po končani vojni sem doma na Ježici spet oživil Orla, ki je bil med prvimi, ki so se prebudili po vojni v življenje. Delali smo z navdušenjem in polno paro. No, pa sem bil spet kmalu poklican, da še v svobodni domovini odslužim svojo vojaško dolžnost. V Celje so me poslali. Tam smo tudi sklenili, da bo prihodnje leto v Mariboru vseslovenski Orlovski tabor. Zatem sem prišel spet v Ljubljano, kjer sem kot član tehničnega odbora in nekaj časa tudi kot telovadni učitelj sodeloval pri pripravah za mariborski tabor. Sam pa sem treniral za slovensko prvenstvo posameznikov in sem takrat v Mariboru dosegel prvo mesto. To so bile moje prve tekme in prvi uspeh. Naslednje leto sem se v vrsti Orlovske zveze udeležil mednarodnih telovadnih tekem v Strassburgu. Naša vrsta je dosegla prvo mesto.

Pri tekmi posameznikov pa sva se z Riharjem dobro plasirala in čeprav še neizkušena mednarodna tekmovalca, dosegla odlikovanje drugega reda. V Strassburgu sem videl toliko novih in lepih stvari, da sem prišel nazaj še z večjim navdušenjem in veseljem do telovadbe.

Posledica tega je bila, da sem na taboru v Brnu l. 1923. dosegel v mednarodni tekmi posameznikov prvo mesto. Za sledeče leto pa sem se v jugoslovanski Orlovski vrsti udeležil mednarodnih tekem v Parizu. Tekmoval sem tudi kot posameznik, za mednarodno prvenstvo in dosegel sedmo mesto.

Doma smo se nato začeli pripravljati za olimpijske igre v Parizu, ki so bile leta 1924. V jugoslovansko vrsto smo hoteli dati Orlo svoje najboljše tekmovalce, žal pa se nam ni posrečilo, ker je Sokol zavzel stališče, da bi tako sestavljena vrsta, zaradi svetovnonazorne opredelitve, ne mogla doseči potrebnih uspehov. Še sedaj mi je žal, da se nismo mogli takrat skupaj s Sokoli udeležiti olimpijade, ker bi tako sestavljena vrsta res lahko dosegla odlične rezultate. Stojim na stališču, da naj pri takih prilikah zastopajo državo na zunaj najboljše moči, brez ozira kdo in kaj so.

Leta 1926 so bile napovedane mednarodne tekme v Rimu. A tekmovali nismo iz že znanih razlogov. Leta 1927. pa je nas povabila na II. mednarodne tekme Nemška kat. tel. zveza (Deutsche Jugendkraft), v Köln. Med 210 tekmovalci sem dosegel prvo mesto in Nemci dolgo časa niso objavili rezultata, ker jim ni šlo v glavo, da bi mogli inozemci doseči tak uspeh, čeprav nismo imeli nobenega našega sodnika. To so bile najlepše tekme v mojem življenju.

Leta 1929. pa so bile mednarodne tekme v Pragi ob priliki Svetovnelavskih Orlovskih dni. Pri teh tekmah je bilo do takrat zastopanih največ narodnosti.

Tudi Jugoslovanska orlovska zveza je poslala močno in dobro pripravljeno vrsto, ki je dosegla dvojno zmago: priborila si je vrstno prvenstvo, v tekmi posameznikov pa sem dosegel prvo mesto. To je bil naš največji uspeh.

Drog mi je najljubše orodje, ker je najlepši telovadni instrument, za oba, za tekmovalca in gledalca. Daril in trofej imam cel kup. Diplome kolajne, plakete itd. Najlepše darilo je iz Brna, dragocena steklena vaza z antično ornamentiko, iz Prage pa kip atleta. Telovadci naše tekmovalne vrste ZFO, ki reprezentirajo našo državo na mednarodni mladinski prireditvi v Ljubljani, so po

Iz športne krošnje

Svetovno nogometno prvenstvo. Svetovno nogometno prvenstvo ni prineslo samo lepe športne borbe med posameznimi državnimi reprezentancami, ampak je dalo Francozom tudi lep gmeten uspeh. Prvo svetovno nogometno prvenstvo v Montevideu je bilo deficitno, drugo v Italiji pa je prineslo nekaj malega dobička. Letošnje prvenstvo v Franciji pa je privedeljem prineslo nad polmilion frankov. — Prihodnje svetovno prvenstvo bo leta 1942. Ze danes se za izvedbo tega nogometnega prvenstva poteguje več držav, med katerimi so najresnejše Češkoslovaška, Madžarska in Švica.

Punčec in Kukuljevič sta v Londonu zmagala. Wimbledonski turnir za mednarodno teniško prvenstvo je včeraj prinesel našima dvema zastopnikoma, Punčecu in Kukuljeviču, dve lepi zmagi, dočim je Mitič nesrečno izgubil proti drugem igralcu Švice Elmerju. Rezultati včerajšnjega dne so: Elmer (Švica) - Mitič (Jugoslavija) 3:6, 6:2, 7:5, 1:6, 6:2; Kukuljevič - Nakano (Japonska) 6:3, 7:5, 7:8, 6:3; Punčec - Ollif (Anglija) 6:3, 6:3, 6:0; pari Dallos - Seigeti : Bel Dankan 6:3, 7:5, 6:2; dame: Spelling - Koni 6:4, 6:2.

Borba med Helen Wills - Moody (Amerika) in Glower (Anglija) se je končala s 6:4, 7:5. Tekma med Jadwigo Jedrzejowsko (Poljska) in Muriac (Anglija) se je končala s 6:1, 6:3.

V sloških dvojnih igrah se je končala borba med skupino Borotra - Brugnon (Francija) in skupino Khosin (Kitajska) in Rogers (Iraska) s 6:2, 16:14, 2:6, 3:6 in 6:2.

Borba med žensko dvojico Dombudge in Alice Marble (Amerika) ter Ferenz - Punčec (Jugoslavija) in Mrs. Hopman (Avstralija) se je končala z izidom 7:5, 6:1.

mojem mnenju na taki stopnji, da se z njimi lahko mirno spustimo v borbo z drugimi narodi. Res so to po večini mlajše moči, ki še nimajo skušenj pri takih težkih tekmah, toda po pripravah sodeč upam, da bomo dosegli lep uspeh.

Največje zadovoljstvo pa mi je to, da sem pri tem treningu, ki je trajal v manjših presledkih od lanske jeseni, odkril talente, ki bodo lahko v bodočnosti igrali na svetovnih tekmah odlično vlogo. Omenim zlasti mladega Janeža, ki bo ob pravilnem treniranju lahko dosegel v telovadnem svetu odlične uspehe. Seveda, tu v Ljubljani najbrže še ne bo prišel v ospredje. Saj je bil pred dobrim letom še popolnoma nepoznan in neizkušen v rodni telovadbi.

Pri tekmovalstvu bosta glavno vlogo za prva mesta igrala Varšek in Natlačen. Pa tudi drugi, kakor Turšič, Zeleznik, Kermavner Franci, Legan, bodo napravili vse, da bo uspeh čim večji.

Kako pa misliš o inozemskih tekmovalcih? Najbolj nevarni so Francozi, zlasti večkratni prvak Herold in brata Schindwein, ti so se že udeležili mednarodnih tekem in tudi olimpijade. Na orodju so nam nevarni še Švicarji, manj pa Čehi in Belgijci. Po mojem prepričanju, bo mednarodni mladinski tabor po kvantiteti in kvaliteti presegal vse tabore, ki jih je kdaj pri nas priredila kakšna mladinska organizacija. Upam, da bo šlo vse v redu, pri sprevidih, nastopu in pa tekmah.

Huda vojna na mariborskem trgu

Borijo se med seboj mariborski vrtnarji in bolgarski vrtnarji in mariborske gospodinje

Maribor, 24. junija.

Mariborski trg se nahaja v znamenju hude vojne, ki divja že nekaj časa sem. Predzgodovina teh borb sega že nekaj let nazaj, ko so se pojavili na mariborskem trgu naenkrat bolgarski vrtnarji. Mariborski trg je dostopen vsem našim državljanom z njihovimi pridelki in nikoli ni bilo kakih pritožb od strani Mariborčanov zaradi te svobode. Ko pa so prišli Bolgari s svojo zelenjavo, so kmalu nastali spori. Bolgarski vrtnarji, ki so po vsem svetu znani zaradi svoje prdnosti in spretnosti, so si najeli okrog Čakovca velika posestva ter jih obdelujejo na vzoren način. Začeli so dovažati zelenjavo na mariborski trg najprej na vozovih, potem pa na tovornih avtomobilih in kmalu so jo pripeljali toliko, kakor vsi mariborski vrtnarji skupaj. Poleg tega so umeli svoje pridelke lepo okusno razložiti na trgu in tu in tam so dajali kaj tudi ceneje in naenkrat se je občinstvo tako navadilo na Bolgare, da pri domačih prodajalcih zelenjave sploh ni več kupovalo.

Med mariborskimi vrtnarji je bil zaradi tega seveda ogenj v strehi. Upravičeno so se začeli braniti ter so opozarjali, da oni plačujejo v Mariboru davke, da trošijo denar, ki ga skupijo na trgu, v mariborskih trgovinah, dočim Bolgari odnašajo sam ves izkupiček, ki gre letno gotovo v milijone, iz Maribora ter ne pustijo v mestu niti dinarja. Vrtnarji so zahtevali, da mestna občina Bolgarom sploh prepove dostop na mariborski trg, kar pa seveda ni izvedljivo. Pač pa jim je šla občina toliko na roko, da je Bolgare premestila z Glavnega na Vodnikov trg.

Ko pa so se začela letos preureditvena dela na Glavnem trgu, se je moral zelenjadni trg seliti

Najbolj delikatna zadeva je formacija članov pri rajalnem pohodu (vmesna postavitve telovadcev, ne da bi jih posebej pripravljali), pa tudi moderne gimnastične vaje so precej težke. Članice pa imajo precizno vlogo posebno v zadnji vaji, ko se razhajajo v obliki rajanja na vse strani.

Prijavljenih je za tekme okoli 1000 tekmovalcev in tekmovalk za mednarodno in slovenske tekme, če odštejemo okoli 100 inozemcev, moramo priznati, da tako velikega števila tekmovalcev pri nas doslej še ni bilo. Organizacija, zlasti tehnično delo je dobro izpeljano in vsi upamo, da bo uspeh lep in mogočen, kakor si ga želimo. Tekme so izvedene na tak način, da se bo tekmovanje lahko nemoteno in brezhibno razvijalo. V ta namen so mi veliko pomagale skušnje z zadnje berlinske olimpijade. Sodniški zbor šteje okoli 150 sodnikov in sodnic, tekmovalni prostor pa je ves zaznamovan s črkami, ki točno odgovarjajo besedilu na tekmovalni listi, kjer ima vsak tekmovalec štartno številko, kakor jo bo nosil pri tekmovalstvu. Prav tako je na štartni listi točno določen čas tekmovanja in ves podoben razpored in načrt Stadionu s potrebnimi označbami.

Stadion poznam precej in moram reči, da je edinstven ne le na Balkanu, marveč še daleč okrog naše države, čeprav še ni toliko dovršen, kot predvidevajo načrti. Posebno se čuti pomanjkanje garderob in drugih takih pomožnih naprav. Zlasti pa pomanjkanje večjega prostora za zbirališče precej otežkoča brezhibno delovanje take ogromne prireditve. V bodoče bo treba misliti tudi na to, da bo potem naš Stadion res stoletno na višku. Toda že sedanje lice, ki ga ima, je takšno, da mora priznati vsak objektivni opazovalec, da je to prvovrstna športna naprava.

Sprejem bratskih čeških in slovaških Orlov v Celju

Jutri, v nedeljo ob 5.43 zjutraj bo vozil skozi Celje prvi vlak čeških Orlov, ki se peljejo na mednarodni tabor v Ljubljano. Ob 6.01 pripelje drugi vlak, ki se bo ustavil v Celju ter odpeljal iz Celja ob 6.55. Na kolodvoru bo bratskim Oriom pripravljeno zajtrk. Tretji vlak bo vozil skozi Celje ob 7.15. — Vsi narodno zavedni Celjani naj se udeležijo sprejema v kar najčastnejšem številu! Pri sprejemu bo pozdravil brate mestni župan g. A. Mihelič in predsednik Podzvezje Fantovskih odsekov g. prof. Mirko Bitenc. Pri sprejemu bo sodelovala tudi godba. Vse hišne posestnike, vsaj blizu kolodvoru, prosimo, da izobesijo zastave in tako počaste bratske češke in slovaške Orle! Naj ne bo Celje zadnje med slovenskimi mesti!

Izza naših meja

Svečanost na vojaškem pokopališču v Sredpolju (Redipaglia). V soboto, dne 11. t. m., je bila tiha, a veličastna vojaška svečanost na velikem vojnem pokopališču v Sredpolju. Teža dne so namreč prenesli posmrtno ostanke petih generalov iz prejšnje grobnice v novo veličastno kostnico. Svečanosti so prisostvovali sorodniki padlih, dalje prefekt, pokrajinski fašistični tajnik in številni zastopniki vojaških oblasti. Prenesli so ostanke generala Chinotte Antonija, Monti Tomasa, Paulini Giuseppeja, Prelli Giovanni-ja in Riccieri Fulvia. Krste, ki so bile ovite v državno zastavo in pokrite s cvetjem, prenesli so jih bersaglieri in miličniki. Pred kostnico je tvorila četa vojakov častno stražo. V novo kostnico bod v kratkem prenesli tudi posmrtno ostanke vojskovođe Duché d'Aosta.

Dvajseta obletnica bitke na Piavi (Piava). Od 15. do 19. t. m. poteka 20 let od znamenite bitke ob reki Piavi. Ob tej priliki bodo zopet velike svečanosti, katerih se bodo udeležile razne znamenite osebnosti in proslav v Trbižu, Padovi in Benetkah se bo udeležil celo sam kraj-imperator. Proslave, ki se bodo pričele 16. t. m. v Grapi in Sredpolju, se bo udeležil maršal De Bono. Zjutraj vsakega dne v času proslav se bodo bratje na prostem sv. maše.

V Tržiču so spustili v morje novo italijansko podmornico. V nedeljo dopoldne so spustili v Tržiču novo veliko podmornico za italijansko vojno mornarico z imenom »Barbarigo«. Podmornica odrine 1026 ton ter doseže nad vodo 17, pod vodo pa 8,5 vozlov hitrosti. Zanimivo pri tem je to, da je kumovala novi podmornici mala fašistka iz Trsta, ki je hčerka vojnega invalida in sestra letalca, ki je padel v Španiji, z imenom Maestrello Adelina. To dejstvo je dalo svečanosti poseben pomen.

Tržaška občina bo plačevala polovico stroškov za vzdrževanje 13 profesorjev na bodoči pravni fakulteti v Trstu, in sicer se je obvezala, da bo to vršila skozi 5 let.

Fašistični dom v Herpeljah. V nedeljo, 12. t. m. so v Herpeljah, odprli popoldne nov fašistični dom. Iz Kopra je prišel k svečanosti pokrajinski fašistični tajnik Sommariva in drugi dostojanstveniki. Fašistična mladina v uniformah je pozdravila s fašističnim pozdravom zastopnike oblasti. Simbolično otvoritev doma je izvršila neka »Mala Italijanka«. V domu bodo imeli sedež vse krajevne fašistične organizacije.

Med Gradiškuto in Prvačino je bil zgrajen in odprtjen te dni nov most čez reko Vipavo. Most so pričele graditi vojaške čete letošnje spomlad, a pri delu so jim pomagali tudi kmetje, ki so zlasti dovažali les. Most bo namreč zlasti služil prometu med tamkajšnjimi naselji.

Iz neznanih vzrokov je nastal požar v seniku kmeta Antona Kozina v Prvačini. Zaradi vetra, ki je onemogočal vsako gašenje, je senik v najkrajšem času pogorel do tal. Gasilci so se morali omejiti le na lokaliziranje požara. Višina škode še ni ugotovljena.

Veliko kmečko zborovanje v Ilirski Bistrici. Pretekli teden se je vršilo v Ilirski Bistrici na pobudo fašistične organizacije veliko kmečko zborovanje, katerega se je udeležilo nad 3000 kmetov iz Ilirske Bistrice, Klanca, Prema, Jelšane, Jablanice, Vremske doline ter številnih zastopnikov kmetov iz okolice Reke in Opatije. Vsak kmet je prinesel s seboj tudi nekaj kmečkega orodja za delo. Kmetje so bili postavljeni v čete in v vrste, ter je bilo skupaj nad deset centurij. Ves kraj je bil popolnoma spremenjen in je dobil zelo živahno lice. Povsod so bili napisani slike, ki so kazale Mussolinija kot prvega kmetovalca Italije.

Škocijanski gasilci in „Proboj“

Kdo je gradil gasilski dom in kdo ga je skušal porušiti Za prostovoljno delo bi radi plačo

Škocijan, 24. junija.

Na članek, ki smo ga objavili v našem listu 9. junija iz Škocijana, se je oglasil v namestniku pokojnega »Branika«, v »Proboju« dopisnik iz Škocijana, ki odgovarja, se zagovarja in na vso moč brani bivše gasilske uprave ter na zvit način napada našega g. župnika. Kdor je čital naš članek, ni našel v njem nikakšnega napada na ustanovitelja gasilske čete g. Hermana Peterlina in na bivše uprave. Dal smo samo pojasnilo na članek, objavljenem v rajnkem »Braniku«, da ne bi prepočena širša javnost verjela neresničnim vestem, kakor so svojčas nasedali člankom v »Jutru« o zidanju starokatoliške cerkve in njenega gibanja v Škocijanu. Čudno pa se nam zdi, ko piše »Proboj« o vnetih škocijanskih gasilcih in njihovih agilnih upravah. Zakaj niso v 14. letih plačali dolgove, katere je prejela sedanja uprava. Ako pomislimo, so bili pred 14 leti še prav zlati časi in je bilo mnogo denarja. Prireditve so bile razmeroma dobro obiskane, vendar pa ne vidimo v knjigah materialnega uspeha in je bilo prav malo dobička ali pa še zgruba. V onih časih bi pa res moralo biti malo drugače. Človek mora iz tega sklepati, da so tedaj slabo gospodarili. Nikdar nismo videli, da bi se bivši gasilci res tako trudili, da bi plačali gasilske dolgove, kakor omenja »Proboj«, ampak smo videli pri vsaki veselici še dvodnevo popivanje gasilcev, ki pa je napravilo med ljudstvom zelo slab vtis, posebno še to, ker so se zmerjali, očitali razne nepravilnosti, in si je potem ljudstvo ustvarilo znano sodbo.

»Proboj« nas poziva, naj povemo, kje so tisti ljudje, ki so delali za gasilski dom od zore do mraka. Na to pa moramo jasno odgovoriti. Za to, kar so delali bivši gasilci pri gradnji gasilskega doma, so po 14 letih zahtevali plačilo s tožbo. Predno je bila razrešena zadnja gasilska uprava, ki je baje to pričakovala, je sklicala sejo ter odbrila članom uprave večje zneske za delo pri gradnji. S temi zadolžnicami so obremenili gasilsko blagajno za okrog 10.000 din. Zdad pa lahko pomislimo, kako so bili vneti bivši gasilci, seveda za svoj žep. Na ta način so hoteli spraviti Gasilski dom na boben, da bi se potem smejali in nam očili,

tali, da je sedanja uprava upropastila Gasilski dom.

Ta stvar pa ni šla tako »lepo«, kakor so si predstavljali in se že na ta račun veselili pri cvičku, ampak popolnoma drugače.

Tožbo proti četi

je vložil bivši predsednik čete, drugi pa so mu stali za hrbtno in se veselili lepega denarja. Sodnik se je čudil temu početju. Ugotovil je, da je cela zadeva že zastarana in da ne more nobeden gasilec zahtevati za delo plačilo, če ga je izvršil prostovoljno in ni celih 14 let niti mignil, da mu četa kaj dolguje.

Graditelji Gasilskega doma so hoteli porušiti lasten dom, in s tem dokazati, da so bili res prenevetni gasilski pionirji. Dobro vemo, da ne bo šlo tudi to v glavo »Proboju« in ne njegovemu dopisniku, in bo napisal, da to ni res, čeprav je čista resnica. Napadati seveda morajo župnika, ni pa lepo napadati bivšega pokojnega župnika, ki je toliko žrtvoval za naš Škocijan in nam zgradil lepo novo cerkev in Prosvetni dom. On ni nikdar napadal gasilcev. Če pa je semintje opominjal mladino, naj ne hodi preveč na plese, je s tem storil svojo sveto duhovno dolžnost. Kaj je pomenil pokojni g. župnik za Škocijan, ne bomo omenjali, ker vsi dobro vemo. Sedanjí g. župnik pa je tudi pokazal najboljšo voljo za gasilstvo in celo materialno pomagal. Dobili pa so se ljudje, ki duhovnikov niso mogli videti, da so napravili spore in tako se je g. župnik popolnoma umaknil od gasilstva, saj so ga tirali celo pred sodišče.

Popolnoma pa je izmišljeno, da bi bil suspendirani učitelj g. Zupanc napaden od Škocijancev. Še manj pa oče Peterlin, ki ga poznamo kot katoliškega moža.

Ni pa treba misliti, da so bivši gasilci sami zgradili dom, še malo ne — saj je pomagala vsa škocijanska dolina in je dom delo vsega Škocijana, čeprav si bivši gasilci domišljajo, da so ga sami zgradili.

To naj si zapiše »Proboj« in njegov dopisnik za spomin na stara leta.

Gorenjska v veselem pričakovanju mladinskih taborov

Kranj, 24. junija.

Kjerkoli greš in kjer se ustaviš, povsod pogovori o bližajočih mladinskih dnevih. Veliko veselja, veliko priprav, vendar tudi skrbi in dela. Človek ima vtis, kakor da so pred durmi res pravi prazniki, ki zahtevajo za praznično veselje tudi mnogo žrtve in dela. Gorenjska dekleta so po večerih pletla vence iz zimzelena in gorenjskih nageljnov, zraven pa se pogovarjale, ali bodo obležene ob mladinskih praznikih v kroj ali v narodno nošo. Marsikatero dekletu si je z velikimi žrtvami priborilo nov kroj ali narodno nošo, vendar ji danes ni žal, vsa zadovoljna jo ogleduje in že se vidi na taboru med drugimi veselimi tovarišicami.

Se večjo skrb imajo naši fantje. Za nekaj dni bo treba kar odložiti vsakdanje delo iz rok in se posvetiti delu za tabor. Mnogim gorenjskim fantom je poverjena častna dolžnost rediteljev in nemalo so ponosni na to. Drugi fantje še vedno preizkušajo svojo moč in svojo sposobnost v telovadbi, nekateri vršijo priprave za tabor, drugi spet delajo za tovariše, ki kljub dobri volji ne morejo še pustiti vsakdanjega dela. Razventega pa fantovski in dekliški odseki kar tekmujejo med se-

Najlepše berilo in darilo je »Poročnik indijske brigade«!

Razpis

Banska uprava razpisuje v območju okrajnega cestnega odbora Ptuj štiri službena mesta banovinskih cestarjev, in sicer:

a) za progo med km 0.000 in km 5.496 banovinske ceste št. II/218 (Sv. Lenart—Selci—Janeževci);

b) za progo med km 5.500 in km 10.000 banovinske ceste št. II/253 (Trbegovci—Mostje—Pacinjce);

c) za progo med km 0.000 in km 5.965 banovinske ceste št. II/261 (Barbara—Okič—Leskovec);

č) za progo med km 6.743 in km 14.030 banovinske ceste št. II/268 (Ptujaska gora—Vrhloga).

Prosilec za ta mesta morajo izpolnjevati pogoje iz čl. 2 uredb o službenih razmerjih drž. cestarjev in njihov prejemkih in ne smejo biti mlajši od 23 in ne starejši od 30 let.

Lastnoročno pisane in z banovinskim kolkom za 10 din kolkovane prošnje, opremljene s pravnimi in zadostno kolkovanimi prilogami (rojstni in krstni list, domovinski list, zadnje šolsko spričevalo, dokazilo o odsluženju kadrovskega roka, zdravniško spričevalo, nravstveno spričevalo, potrdilo pristojnega oblastva, da niso bili obsojeni zbog kaznivih dejanj iz kriminalnega, eventualna dokazila o strokovni usposobljenosti), je vložiti najkasneje do dne 10. julija 1938 pri okrajnem cestnem odboru v Ptuj. — Kraljevska banska uprava dravske banovine.

Od tu in tam

Veliko »Jadransko razstavo« so priredili v Zagrebu v poslopju vseučilišča. Razstava ima namen med Hrvati vzbuditi zanimanje in poglobiti poznavanje pomena morja, ki ga ima tako v zgodovini hrvaškega naroda kakor tudi v sedanjem času. Nazorno je pokazano pomorsko brodarstvo, gradnja ladij in pomorsko ribištvo.

V Bitolju so prišli dva Zagrebčana, ki sta izpraznila doma blagajno in jo popihala v Južno Srbijo. Zvonko, sin Samucla Zentla, si je zaželel večje pustolovščine ter je skočil že točen program. Za svoj načrt je pridobil še očetovega nameščena Rosenberga, pa sta skupno odklenila očetovo blagajno, vzela 50 jurjev in odpotvala. Nekaj dni ni bilo za njima nobene sledi, šele v Bitolju so ju prijeli, ker sta preveč radodarno razmetavala denar. Ko so ju vprašali, zakaj sta denar vzela, sta dejala, da sta namerala odpotovati v Palestino, da bi si tam ogledala poprišče krvavih spopadov med Judi in Arabci.

Število samomorov je bilo v zadnjih dneh v Zagrebu prav izredno veliko. Pretekli teden so zabeležili več primerov samomorov žensk, včeraj pa sta si končala življenje spet dva. Ladislav Malnar si je že lani prerezal žile na rokah, toda takrat so ga pravočasno rešili. Tokrat je šel in se obesil na drevesu sredi vrta svojega svaka. Bil je delavec, ki ga je spravila v obup božjast. Zaradi te boleznijo so ga povsod odpustili iz dela. Drug tak nesrečnik je bila 18-letna služkinja Štefka Pasariček. Mirno in pridno dekle se ni moglo sprizajziti z dejstvom, da se je njen oče ponovno oženil z žensko, ki je svojo pastorko sovražila. Zaradi tega je moralo dekle iz hiše v mesto služiti s kruh. Zastrupila je s plinom, vendar je zvečer odprla nekaj oken v spalnici svoje gospodinje, da bi tudi ta morebiti ne postala žrtev plina.

Velike ladje ne bodo mogle več pristajati v pristanišču v Gružu. Del obale se je odtrgal in pristanišče precej poškodovano. Zdej pa je družba lastnica »Saturne« in »Vulcanice« obvestila pristaniško poveljstvo, da njene ladje ne bodo tako dolgo pristajale v Gružu, dokler ne bodo pristanišča poglobili. Če nedostatk ne bodo hitro odpravili, se bo izostanek prekoceanjskih ladij takoj poznal pri številu turistov. Te ladje so namreč ob vsaki vožnji pripeljale v Dubrovnik in Gruž izredno veliko število tujih turistov.

18 tisočakov so miši zgrizle kmetici Ani Ružič iz Kaknja v Bosni. Neprevidna ženska je svoje prihranke shranjevala v omari in preštevala bankovce vselej takrat, kadar je priložila kak nov stotak. Ko je pred tremi dnevi spet odprla omaro, je našla mesto bankovcev samo drobce papirja, pomešane z dlakami. Miši so zgrizle bankovce in si na kupu koščkov uredile gnezdo.

Dvakratni morilec Krešimir Blažević, ki je v sredo zvečer streljal na belgrajski postaji na skupino uradnikov »Šipada«, še ni izdal tajne, zakaj je izvršil tako grozno delo. Fant se je vpisal na zagrebško univerzo, toda zaradi slabih gnotnih razmer je pustil študije in šel v službo k »Šipadu«. Zaradi svoje podedovane boleznijo, jetike, pa ni zmogel dela. Zdrvojen in nezadovoljen sam s seboj je en dan prej, preden je izvršil grozno dejanje, poskušal sam sebi končati življenje. Prijatelju je vzel samokres, a se ga je v zadnjem hipu prijel tak strah pred smrtno da svojega sklepa ni mogel izvršiti. Nato je šel na postajo in kakor brez uma začel streljati na svoje tovariše. Na policiji je povedal, da je zločin izvršil samo zato, da bi sebe okorajžil in si še sam končal življenje, ker mu kot zločincu kaj drugega ne bo preostalo. Pa tudi tokrat ga je prevzel silen strah, ki mu je zadnjo nakano preprečil. Za preiskovalnega sodnika je Blažević uganika, ki si je ne zna razložiti. Zato Blaževića neprestano zaslišujejo, da bi izvelikli iz njega, če ni zločina izvršil morda iz kakega drugega nagiba.

Svojega zaročenca, ki je ni hotel poročiti, je ubila 20-letna Bosiljka Simonovič iz Preševa v Srbiji. Dekle je dve leti hodilo z mladim sodnim pripravnikom Dušanom Deničem, ki je bil trezen in miren fant. Pred dvema mesecema sta se zaročila in že določila dan poroke. Toda med tem sta prišla navzkriž zaradi tajnih sestankov, ki jih je dekle imelo z drugimi fanti. Denič je zato pretrgal vsako zvezo z dekletom. Bosiljka pa je od njega na vsak način hotela izsiliti pristanek za poroko. Ker fant ni hotel spremeniti svojega trdnega sklepa, ga je Bosiljka zjutraj počakala pred stanovanjem in izstrelila nanj tri strele iz samokresa. Zadnji strel je bil smrtonosen.

Svojo slepo ženo je ubil Randelj Petrovič iz Marincev, da bi se lahko oženil z drugo. Ko mu je pred leti žena na posledica nesreče oslepele, je Petrovič vložil prošnjo na pravoslavno cerkveno sodišče, naj razveže njegov zakon. Ker mu sodišče ni ugodilo, je sklenil ženo spraviti s poti. Dal ji je piti neko »zdravilo«, v kateri je namočil strupena zeljšča. Že v nekaj urah je žena padla v nezavest, vendar pa kar ni hotela umreti. Ker to Petroviču ni šlo v račun, je vzel kamen in ji razbil glavo. Dokler sodišče ni dalo raztešitve trupla pokojnice, je Petrovič vse tajil. Pred nepobitimi dokazi ob raztešenju pa je moral kloniti. Sodišče mu je prisodilo 10 let težke ječe.

Sam si je kupil mrliško krsto delavec v tobačni tovarni v Kumanovu Jurij Petrovič. S svojim prijateljem Blagojem Veselinovičem sta se pred nekaj leti priselila iz Vlasotinca v Kumanovo, si kupila skupen kos zemlje in na njej zgradila svoji hiši. Petrovič se z delitvijo zemljišča ni bil zadovoljen, povrh pa so se med seboj pričakale tudi ženske. Nazadnje je moralo odločiti sodišče, ki je pravično razdelilo zemljo. Toda kljub temu se je sklenil Petrovič maščevati nad svojim sosedom. Šel je in si najprej kupil krsto. Ko je vse pripravil za svoj pokop, je vzel samokres in ustrelil najprej svojega sosedo, nato še njegovo ženo, slednjico pa se je zaprl v svojo hišo, obesil nanjo tablico z napisom, naj se nihče ne dotika hiše do prihoda policije, ter se potem ustrelil. Policija ga je našla ležečega v krsti.

O edinstvenem primeru zvestobe psa poročajo iz Stare Kanize. Pes je stalno spremljal 12 letnega pastirja Šandorja Kutajša. Ko je sedel na paši, se je pastirček zahotel kopanja. Ker ni znal plavati, ga je valovje pograbilo in odneslo s seboj. Ko pa je pes videl svojega gospodarja v nesreči, je skočil v vodo, pograbil nezavestnega pastirčka za obleko in ga privlekel na suho.

Ker je ubila nasilneža, je bila pred šibeniškim sodiščem oproščena kmetica Mara Kojčič iz Poljca pri Ninu. Peter Zekič, oče dveh otrok, se je kmetice lotil, pa je slabo nalezel. Žena se je znala nasilneža obraniti, pograbila je kuhinjski nož in prizadela Zekiču tako nevarno rano, da je poškodbi podlegel. Ker se je sodišče prepričalo, da je kmetica izvršila zločin v samobrambi, jo je oprostil vsake kazni in krivde.

Pregled sijajnega sodobnega pedagoškega dela: Razstava poskusne šole za Bežigradom

Ljubljana, 22. junija. Samo nekaj dni je bila odprta razstava v bežigradski šoli in žal bo človeku, ki si je ne bi šel ogledat. Predragocen je material, ki je razgrnjen pred nami, prebogati so vidiki, na katere smo pripeljani, ko se zamujamo v pestrih sobah, kjer je razstavljena priročnost učencev in brezprimerna, požrtvovalna agilnost učiteljev, ki niso posvetili samo dela in svojega truda zgolj v ta namen, da bi zapuštali jim mladi rodu naučili za silo pisati in brati, ampak so se oklenili najmlajših z vso ljubeznijo: da bi jih vzgojili harmonično in da bi njihovega duha stopnjama, neteč celotnostno razgledanost, razvili vsestransko. Šole te vrste so zdaj že eno leto vpeljane (po ena) v vseh banovinah. Pri nas niso našle polnega razumevanja; metodiko, ki jo uporabljajo, so zlobni podtikači in ponekod stanovski nevoščljivci obsodili za sovjetski import. Vsak, kdor je videl bežigradsko razstavo, se mora za to metodiko navdušiti in postati hkratu ogorčen nad malenkostnimi, neplemenitimi rovarji, ki skušajo idealno delo ovirati. Da bi lahko obvarovali svojo lastno pedagoško komodnost.

Načela nove vzgojne metode

V srečni uri je bila rojena misel, da ne gre otroka takoj navajati k abstrakciji, ker ga tak način šolskega dela odbija in dolgočasi. Otroku je treba pomagati s konkretnimi sredstvi, ne mu v šoli jemati vseh malih igračkarij, uk mu je treba dajati po pravilu »utile cum dulec«. Zanimati ga ne smejo samo tenko pisane in debelo tiskane črke, lepšip in branje, marveč mora biti vse prirojeno tako, da pouk pritegne vso otroško pozornost ter ljubezen nase. Šola mora dalje imeti trajen in neposreden stik z domom. Učitelj mora ravnati rahločutno, psihološko, gledati mora, da slabše razviti otroci ne občutevajo svoje manjvrednosti, prikrojiti jim mora delo, pohvaliti in dobro oceniti od časa do časa (koj skrajja, v prvem in drugem letu) tudi slabše izdelke z dobrimi reči, skrbno si mora prav pri slabše razvitih otrocih napraviti delovni načrt za leta naprej. Kakšne neverjetne napredke lahko prav v tem smislu in na konkretnih zgledih že tekem enega samega leta zapazite na tej razstavi. Vse mora biti nazorno in po otroški povprečni razvitosti ter po dojemanju, ki še ni urejeno, izčrpavano v lepi zaporednosti ter po premišljenem načrtu. Nikjer dozdej še nismo videli, da bi se otroci zamujali že po pol ure pred pričetkom, pri šolskih vratih in komaj čakali, da bodo smeli v sobe. In včeraj na razstavi smo imeli priliko, da smo videli, kako so prihajali vedno novi poniglavec, ki so jim od veselja žarele oči, ko so gledali razstavljene predmete, drug drugemu so razlagali in z otroško zapeljivostjo spraševali starejše, kadar česa niso razumeli. Prihajali pa so tudi starši, ki so z izredno pazljivostjo ogledovali to svojevrstno razstavo. Noben posetnik ni mogel prikriti veselja, ko je videl, kako tesno je tod šola povezana z življenjem.

1. razred: Otrok v šoli in doma

Prvi dan učitelji vzemo otroke, ki so jim poverjeni, jim razkažejo vso šolo ter jih opozore pri tej priliki, prav lepo, ne apodiklično, ampak kramljuje, na posamezne reči, ki jih v šoli lahko delajo in česa ne smejo. Potem počasi prične z delom. Risanje začne črke, zraven pa otroci slikajo motive, ki so v zvezi s črko, katero jemljejo (konj, vlak, močiček); na ta način otrokom ni dolgčas. Njihovo obzorje se skorsaj v prvem razredu ne sega dalje kot do sosednega plota, zato tudi v šoli prihajata pri pouku v besedi in sliki (otroci risajo sami) na vrsto oče in mati, bratje in sestre, dvočišče, vrt, psiček, kokoši, golobi, drevesa. Pri tem pride že med prijetnim in ob zanimivem na vrsto malo računanja, slikanja, higijene. Z jesenjo začno, vse gre lepo po letnih časih; ob spremembah v prirodi se naveže otrokom pozornost na poučna opazovanja. Otrok si dobro zapomni ta čas — in tudi vežejo ga nase — razne praznike kakor Vse svete, Miklavža, Božič, Novo leto, Veliko noč, Binkošti. Vse to so mejniki v tej učni dobi. Zgodaj učitelj svoj razred tudi navaja k praktičnosti. Lepjenke delajo in razne modele. Do božiča pišejo s svinčnikom, po božiču začno s črnolom. Abecednikov nimajo in tudi zvezkov še ne. Učitelj pripravi čitalne table, ki jih naslika sam. Otrok ne moti knjiga, učijo se in pišejo kot bi se igrali doma, na posamezen kos papirja, ki ga zlagajo potem drugega na drugega. Vsak izdelek pride na

Plavalne tekme za „Jadranski pokal“

Danes zvečer nastopi plavalna sekcija SK Ilirije na Reki proti tamkajšnjemu plavalnemu klubu Fiumani v okviru letošnjih plavalnih tekem za »Jadranski pokal«. Lani ustanovljen turnir treh obmorskih plavalnih klubov Jadrana, Viktorije (Sušak) in Triestine (Trst), ter naše Ilirije nam je pokazala krasne rezultate in je obenem tudi visoko dvignila zanimanje za ta lepi šport mladine. V tem tekmovalju je lani naša plavalna sekcija Ilirije s svojimi odličnimi plavalci in plavalkami dosegla lep uspeh in v plavalnih disciplinah značala, dočim se je v waterpoolu placirala na tretje mesto.

Po lepo uspelem lanskem turnirju se je letos pridružila lanskim štirim klubom še reška »Fiumana«, tako, da bomo imeli torej v letošnjem plavalnem turnirju pet klubov. Novost letošnjega turnirja je tudi v tem, da so v program privedli tudi skoki v vodo. Letošnji program turnirja je radi svetovnega plavalnega prvenstva v Londonu, ki se ga udeležijo tudi Jugoslavija in ki bo v avgustu, ter plavalnega dvoboja z Italijo, ki bo koncem julija, razdeljen na dva glavna dela. Prvi del bo od 24. junija do 27. julija, zaključni del pa od 28. avgusta do 6. septembra. Vseh dvobojev v tem turnirju bo 20, ker mora vsak klub nastopiti proti vsakemu drugemu klubu v svojem in v tujem plavalnišču. Prvo srečanje je bilo že včeraj zvečer med našo Viktorijo in tržaško Triestino.

Ljubljanski plavalci pa nastopijo danes zvečer proti reški »Fiumani«. Naša Ilirija letos ne gre v ta plavalni turnir s tako gotovostjo, kot je šla lanske leto, ker je močno handicapirana. Oba lanska najboljša plavalca v sprinterskih disciplinah Vilfan in Frič manjkata, med ženskami pa manjka odlična Grošljeva. V teh disciplinah bodo pač morali stare zvezde zamenjati mladi. Plavalna sekcija Ilirije ima odlične juniorje in tako smotrno prepričani, da bodo ti mlajši znali zamenjati dobro svoje starejše tovariše, če ne že letos, pa vsaj drugo leto.

Plavalna sekcija Ilirije je za današnji dvoboj z reško Fiumano postavila naslednje plavalke in plavalce. Pri moških nastopijo:

- 100 m prosto: Ziharel, Demonte (Scarpa);
- 400 m prosto: Mihalek, Scarpa (Pestevšek);
- 100 m hrbtno: Schell, Pestevšek;

poseben list. Psihološko je popolnoma jasno, da otroka debel zvezek odbija, ker mu daje misliti, koliko bo še truga. Uspehi tega šolskega dela so res zavidanja vredni. V šoli gojijo tudi skupnostno delo; vsi razredi sestavi sliko, zlepljenko; nekateri, nadarjenejši, sami narišejo drevo ali kar je že, in izstrižejo, drugi, manj nadarjeni, pa smejo izstrižiti predmet iz pripravne razglednice ter ga nalepiti, tako da se ne čutijo kot manjvredne. Prav tako skupno tudi modelirajo. Tako so šli n. pr. v Tivoli k vodometu, ki ogledali, kaj je tam okoli videti ter je nato vsak nekaj izmodeliral; nadarjenejši težje, manj nadarjeni lažje sestavne dele modela.

2. razred: Delo in življenje

Zdej vzgojitelj že začena podpirati otrokovo opazovanje: tu vidi delavca, ki koplje kanal, tam dimnikarja, voznika, mlekarico, mesarja. Z jesenjo začno. Polje pride na vrsto, na periferiji mesta uvaja učitelj vse to s trgov, pri tem se ponudi prilika za preprosto obravnavanje trgovine in za računanje. Vse lepo neprisiljeno, kramljuje. Delo je treba razložiti. Kakšna so dela (potrebna, težka, nevarna, umazana itd.), vse lepo ob zgledih in s pravih poudarkom, da so vsa dela častna in enakovredna, pa naj bodo še tako umazana (dimnikar itd.). Jesen je nevarna za razne bolezni, vse ob slikah, ki vežejo pazljivost. V drugem razredu imajo že svoj zvezek, tako zvani »dnevnik«; vanj vnašajo ves tok šolskega dela. Rišejo risbice, naloge še vedno pišejo na listih. Čas teče, pridejo v pozno jesen. Začno se orientirati v bližnji okolici in po Ljubljani. Ob kor. leta že skupno izmodelirajo Ljubljano (prav lično!), Golovec, Rožnik.

V 3. razredu stopijo: „Po Sloveniji“

Najprej malo ponove, kar vedo o Ljubljani, nato naredo ekskurzijo na Ježico. Vse nove stvari, ki so jih opazili, nato vzamejo še enkrat v šoli. Narišejo in naslikajo; razumevanje raste in tudi tehnična sposobnost v vsakem pogledu. V Kranju si ogledajo tekstilne tovarne. Cenik vidijo in račun. Zdej že izdelajo prvo geografsko skico. Zvedo za polovično in četrtinsko vožnjo. Prihodnjic vse s kartami opravijo že sami brez učiteljeve pomoči. Važnost ljuškega prometa spoznajo. Posamezne fotografije naših krajev jim ponazorujejo kraje, o katerih kaj zvedo. Posebno odlično so opravile v tem pogledu svoje delo slike iz »Ilustriranega Slovenca«, ki jih je vse polno. Spoznajo po slikah in na karti Dolensko gručevje, Ljubljansko barje, Gorenjski kot, Štajersko, Kras. Izdelajo skupno poročilo, predvsem o ekskurzijah, nekakšen časopis za ves razred. Šola jih navaja, da začenjajo spoznavati važnost časopisja (dnevnega) s kulturne strani (izreki iz časopisov o Cankarju, Zupančiču, Valterju Smidu in drugih), tako da bodo pozneje brali ne samo umore in šport, ampak tudi kulturna poročila.

„Po naši državi“ v 4. in „Po širnem svetu“ v 5. razredu

V četrem razredu pišejo dnevnik, imajo spise, naloge, vodijo »delovnik«; delajo reliefe (společka vsi skupaj enega, nato posamezniki, modelirajo v pesku. Ob fotografijah, ob modelih, ob slikah in reliefih, ob razglednicah spoznavajo Jugoslavijo. Zasedeno ozemlje in vse banovine spoznajo z raznih strani. Spoznavajo poslovno računstvo, slikajo akvarele, prireajo ekskurzije, na katerih se seznanjajo z živalstvom in rastlinstvom, dobivajo osnovne pojme o meteorologiji, o kartah in vremenskih napovedih, spoznajo se že v grafikih.

Tod se pomaknejo proti vzhodu; v stike pridejo s staro zgodovino in kulturo. Seznanijo se tudi z vsemi našimi sosednimi državami. Dobe že prve pojme o geometriji. V »delovniku« dobite po vsakem odstavku seznam obravnavanega materiala iz zgodovine, zemljepisja, prirodnoznanstva, geometrije, računstva, higijene, jezikovnega spoznavanja, risanja, gospodarstva, fizike (termike) itd. Obilo je albumov, ki jih sestavljajo sami, kartotek, fotografij, redovnikov. Z mejniki po praznikih, ki so tako srečno navezani pri nas na letne čase, je delo odlično in smotrno razporejeno. Posebnost na tej razstavi so dekliska ročna dela. Nihče ne bi verjel, da bi bile devet do deset let stare punčke sposobne narediti kaj tako odličnega.

Vremensko poročilo »Slovenskega doma«

Kraj	Barometarsko stanje	Temperatura v °C		Relativna vlažnost v %	Oblakost v %	Veter (smer, jakost)	Padavine	
		noč	dnev				m/m	vrsta
Ljubljana	763.8	28.2	17.0	73	0	0	—	—
Maribor	760.8	25.2	13.0	80	0	0	—	—
Zagreb	765.8	23.0	17.0	80	4	0	5.0	dež
Belgrad	763.6	29.0	19.0	70	5	SW ₂	4.0	dež
Sarajevo	765.4	27.0	11.0	90	10	0	—	—
Vis	762.5	26.0	21.0	70	0	NW ₂	—	—
Split	762.1	34.0	22.0	50	0	0	—	—
Kumbor	760.6	30.0	20.0	80	0	SE ₂	—	—
Rab	763.4	3.0	2.0	40	6	0	—	—
Dubrovnik	760.6	28.0	17.0	60	0	NW ₂	—	—

Vremenska napoved: Vroče, spremenljivo oblačno vreme, krajevne nevihte. — Splošne pripombe o poteku vremena v Ljubljani od včeraj do danes: Včeraj je bilo do 8 večinoma oblačno, nakar se je naglo skoraj popolnoma zjasnilo. Čez dan so se pojavili večkrat srednje teški oblaki, vendar pa je prevladovalo jasno vreme. Ob 19.40 se je popolnoma zjasnilo in tako ostalo tudi ponoči.

Koledar

Danes, 25. junija: Sree Marijino.
Nedelja, 26. junija: Ivan in Pavel.

Obvestila

Nočno službo imajo lekarnice: mr. Sušnik, Marjini trg 5; mr. Kuralt, Gosposvetska c. 10; mr. Bohinec, Rimska cesta 31.
Franciška prosveta M. O. v Ljubljani priredi svoj običajni društveni izlet v nedeljo, dne 3. julija, v Repnje po sledečem sporedu: Ob 7 zjutraj odhod z avtobusi izpred kavarne Evrope. Po prihodu v Repnjo, sv. maša z ljudskim petjem, nato piknik pri sv. Tilnu. Skupno kosilo pri šolskih sestrah v Repnju. Popoldne v Skarucni litanije z ljudskim petjem, nato južina in prosta zabava. Povratek v Ljubljano z avtobusi okoli 7 zvečer. — Stroški za avtobus in celodnevno prehrano znašajo za člane z legitimacijo 30 din, za goste in prijatelje naše prosvete pa 35 din. Prijave za izlet sprejema samo predsednik društva g. Plončar, Miklošičeva 10 (telefon 29-97), najpozneje do 1. julija popoldne. Vsi člani in prijatelji naše prosvete vljudno vabljivi!

Vodstvo po razstavi Kluba neodvisnih bo imel v nedeljo ob 11 akademski slikar Stane Kregar. Razstava bo odprta le še nekaj dni, zato naj oni, ki si razstave še niso utegnili ogledati, pohite z obiskom.

Prebivalstvu Ljubljane! V dneh 26., 27., 28. in 29. junija t. l. bo v našem mestu Mednarodni mladinski tabor, ko bomo pozdravljali velika množice gostov iz vse naše domovine in tudi iz Amerike, Belgije, Českoslovaške, Francije, Holandske, Luksemburga, Poljske in Švice. Vabim sosesčane, da v teh dneh spet pokažejo svojo staro gostoljubnost in dragim gostom v čast okrase svoje domove z zastavami in jih izobesijo že v soboto 25. junija; ko bo Ljubljana pozdravljala svoje goste ob njih prihodu. — Predsednik mestne občine ljubljanske: dr. Jurjo Adlešič, s. r.

Jugoslovansko-češkoslovaška liga v Ljubljani opozarja svoje članstvo, da pride na Mednarodni mladinski tabor v Ljubljano tudi številna delegacija iz Českoslovaške, namreč zastopniki čl. Orlov. Naša dolžnost je, da sprejmemo primerno naše brate Českoslovačke ter jim pokažemo naše simpatije in naše občudovanje za njihovo popolno složnost in samozavest v teh zanje tako težkih časih. Zato vse člane vabimo, da se udeležijo posebno: 26. junija ob 8 dopoldne sprejema čl. gostov na ljubljanskem kolodvoru, 26. junija, v nedeljo, koncerta akad. zbora »Moravana« pod okriljem Glasbene Matice v Ljubljani ob 21 v Unionski dvorani, 27. junija Mednarodne akademije ob 20 v Unionu, 28. junija češkoslovaške akademije v opernem gledališču ob 20.30, 29. junija od 14.30—18 javnega nastopa na Stadionu.

Posebni vlaki. Shranite objavo posebnih vlakov v današnji številki! Opozorite tudi svoje prijatelje in znance, kdaj pelje poseben vlak za udeležence iz vašega okrožja. Kupite vozne karte vsaj en dan prej, da ne bo pred odhodom vlaka navala na potniško blagajno. Posameznik lahko kupi tudi več kart, za sebe in za znance, svedča mora imeti legitimacijo in taborne knjižice s seboj. Ne zanašajte se na redne vlake, ker so prenapolnjeni!

Obisk mrtvim bratom na Doberdolu, Kalvariji in na Oslavju bo veličastna manifestacija, ki jo organizira Zveza bojevnikov v Ljubljani. S tem bomo počastili naše mrtve junake ob Soči, ki so žrtvovali v času svetovne vojne svoje najdražje, in obudili spomine na prestane grozote. V posebnem vlaku je še kakih 80 mest prostih. — Ljubljancem se lahko še osebno prijavijo danes in jutri. V nedeljo dopoldne bo naša pisarna odprla do 2 popoldne. — Priglasijo se lahko tudi žene in hčerke bivših vojakov, ne glede na to, ali so člani naše organizacije ali ne. — Stroški za ta edinstveni obisk bojnih poljan znašajo 180 din za osebo. Prijave sprejema še do nedelje Zveza bojevnikov, Ljubljana, Kolodvorska ul. 25.

Vrsto najlepših zborovskih del iz češkoslovaške glasbene literature nam bo zapel jutri, v nedeljo zvečer ob 21, v veliki unionski dvorani akademski pevski zbor Moravan iz Brna na Češkoslovaškem. Izvajajo naslednje pesmi: Smetanov Pesem na morju, Janáček: Kaj ta naša breza, Križkovski: Dar za ljubezen, Krička: Visoko je zvezdica, Axman: Mamič na grob in Očetu, Foerster: Sv. Vavlar, Blažek: Pesem božične noči, Suk: Vražinski ban, Novak: 12 belih sokolov. Predprodaja vstopnic: sedeži od 6 do 25 din, stojišča po 5 in 3 din pri blagajni kina Union.

Ljubljansko gledališče

OPERA. — Začetek ob 20.
Sobota, 25. junija: »Boris Godunov«. Premiera. Premierski abonma.
Nedelja, 26. junija: Zaprtlo.
Ponedeljek, 27. junija: »Cavalleria rusticana«, »Glumček«. Red B. Gostuje ga. Tomasič-Ivejljeva.

Naročajte in širite Slovenski dom!

Po 60 letih bo več kot dvakrat toliko ljudi Zemlja jih bo tedaj lažje preživela 4.5 milijard kot jih danes 2 milijardi

Vsakovrstna so skoraj ugibanja raznih strokovnjakov in nestrokovnjakov o tem, kakšen bo človek čez toliko in toliko let, pa tudi o tem, koliko se bo v gotovem razdobju število vseh ljudi na zemlji spremenilo, povečalo ali pa celo zmanjšalo. Vsak najde svojo razlago, s katero skuša podpreti svoje domneve, in vsak menda skuša svet prepričati, da ima edino on prav. Vsem pa na vse zadnje le ni mogoče verjeti, ker vsi tudi ne morejo imeti prav. Vendar pa smo se v tem oziru že kar spoprijazniti z dejstvom, da so vse takšne napovedi prihodnosti le domneve, od katerih pripisujemo več, drugim spet manj verjetnosti. Pri takšnih »prerokovanjih« pa skuša biti vsak strokovnjak na svoj način originalen, če ne, sploh ne vzbudi pozornosti. In bolj se prav za prav naslanjamo nad to originalnostjo, kot pa nad tem, kaj nam ti učenjaki ali neučeni napovedujejo. Nezanemljiva in neoriginalna na noben način tudi niso prerokovanja nekega severnjaškega strokovnjaka o tem, koliko se bo število ljudi na zemlji spremenilo v prihodnjih 60 letih, t. j. do leta 2000. Ta učenjak je sestavil tabelo, v kateri je predložil, koliko se bo prebivalstvo pomnožilo v posameznih državah, ali v večjih kulturnih področjih. Tabela je sestavil na podlagi ugotovitve, kako se je v zadnjih letih to število ljudi v posameznih državah gibalo, dvigalo ali padalo.

Po teh napovedih se bo prebivalstvo najbolj pomnožilo pri azijskih narodih, in sicer skoraj tri-

krat. Skoraj enak prirastek bo na azijskem otočju. Slovani se bodo pomnožili od 278 na 624 milijonov, Amerikanci od 263 na 593, romanški in germanski narodi skupaj od 297 na 315 milijonov, Japonci sami od 100 na 263 milijonov, Angležev pa bo v Evropi približno ravno toliko kot zdaj, še nekoliko manj. Omenjeni strokovnjak prihaja do zaključka, da bo število prebivalstva, ki se je od 17. stoletja do danes povečalo od 500 milijonov na na dobri 2 milijardi, naraslo do leta 2000 že na 4.75 milijard. Razlaga takole: Ker je vedno večji tehnični napredek, je tudi proizvodnja zelo narasla, sorazmerno bolj kot pa število ljudi na zemlji. Danes ima vsak posameznik na razpolago več proizvodov in življenjskih potrebščin, kot jih je pa imel pred tremi stoletji. Tehnični napredek pa še nikakor ni dosegel svojega vrha in se bo prav gotovo še izpolnil. Človeku bo postala dostopna tudi ona zemlja, ki je bila dozdaj bodisi nedosegljiva ali pa toliko prosta, da je bilo življenje na njej nemogoče. Človek bo imel več sveta, zemlja pa bo zaradi boljše obdelave več dajala. V vedno večji meri bo človek zemljo umetno namakal in gnojil. Vedno bolj bo tudi gojil razne plodonojne rastline, od katerih bo lažje živel kot danes. Ne more biti dvoma, pravi tisti severnjaški strokovnjak, ki se bavi s temi vprašanji, da ne bi mogla zemlja leta 2000 preživeti 4.75 milijard ljudi. Celotno določilo boljše jih bo lahko preživela tedaj 4.75 milijard, kot pa danes le dobri 2 milijardi.

Zvesti letalski sopotnik, ki se v zraku prav dobro počuti

ilovico. Vsa vas leži v obliki kroga. V sredi je nekakšen prostor, ki sliči trgu. Tu se zbirajo črnici ob slavnostnih dneh, kadar imajo seje svojega »parlament«. To besedo so namreč slišali v Ameriki in jo sedaj sami uporabljajo. Ko smo prišli v vas, nas je obsela množica radovednežev. Rekel sem, da bi rad govoril s poglavarjem. Lepo raščen zamorec me je peljal pred neko kolibo, ki je bila najlepša v vsej vasi. Dejal je, naj počakam, da pokliče tajnika. Čez tri minute res pripelje nekega moškega v čudni uniformi. Na

glavi je imel ponošen visok cilindar, bil je ves luknjast. Na sebi je imel strgano uniformo angleškega vojaka, prepašan pa je bil z rdečim širokim trakom, na katerem je visela dolga sablja. Začuden sem bil, ko me je v angleščini vprašal, odkod prihajam. Ko sem mu povedal, me je peljal v pisarno. Čudna je bila ta pisarna. S stropa in na vseh stenah so visele čudovite slike. To pa niso bile nikakršne slike, ampak plehnate reklame za olje, kavo, avtomobile, celo stolčena reklama za »cikorio« se mi zdi, če se še dobro spomnim, je imela to čast, da je bila v županovi pisarni. Odkod so te ropotije zasle v to zamorsko vas, ki je nad dvesto kilometrov oddaljena od morja, sem si razlagal na sto načinov.

Župan kožo kolje . . .

Kje pa je župan? Kožo kolje, mi je odgovoril. Jutri bo pripravil slavnostno pojedino, ker bo zasedal parlament. V tem hipu stopi hoter župan, ki je bil še mnogo bolj namačkaran od tajnika. Tudi z njim sem se gladko pogovarjal v angleščini: Bil je zelo prijazen z menoj. Vprašal sem ga, kje je poštar. To sem jaz, je odgovoril. Pogovarjala sva se še o tem in onem. Nazadnje me je povabil na zasedanje parlamenta. Tajnik me je nato odpeljal v hotel, ki je tudi poglavarjeva last. Urejeno imajo vsaj po imenih, kakor v Ameriki. To so prinesli tisti črnici, ki so prišli iz Amerike in vse po svoje prikožili.

zasedanje parlamenta

Prišlo je precej moč, oblečenih v smešne uniforme. Kar smeh se me je loteval, ko sem jih gledal. Razpravljali so o nekem sporu, ki je bil na meji. Šlo se je, ali naj napovedo vojno ali naj utrpijo krivico in škodo. Končno so izglasovali prvi predlog. Gotovo se vam zdi smešno in otroče, a je le resnica. Vedno namreč napadajo miroljubne Liberijce sosedje, ki jih ščuvajo kolonisti. Amerikanci sami se presneto malo zanimajo za nje. Tako se Liberija vedno bolj krči.

Po končanem zasedanju je bila pojedina. Pozno v noč so plesali okrog ognjev in prepevali bojne pesmi. Žena ni bilo zraven, ker to njihov običaj ne dopušta. Tako romantično življenje je v svobodni republiki Liberiji, neverjetno, a popolnoma resnično.

Liberija - svobodna republika črncev

Na jugozahodu Afrike je republika Liberija, nad katero imajo pokroviteljstvo Amerikanci. Majhna je ta zamorska država, a toliko bolj zanimiva po svojih prebivalcih in svojevrstnih običajih, ki jih ne srečate v nobeni drugi deželi tudi ne v soseščini, čeprav bivajo okrog in okrog njihovi črni bratje.

Državico so jim ustanovili v prejšnjem stoletju Američani, na pobudo človekoljubnega tedanjega predsednika Združenih ameriških držav, Lincolna. Hoteli so spraviti črnce, ki so se vedno bolj množili iz Amerike, ker so se bali, da bi ne podleгла bela rasa. Kakšne stvari so takrat počeli belokožci s črnimi Streljali so jih kakor pse in mačke, iz same mrznje. Nekaj je bilo treba ukreniti in končno so se odločili po dolgih posvetovanjih v parlamentu, da jim dajo ozemlje na jugozahodu Afrike ob Atlantskem morju. Seveda niso odšli vsi črnici, vendar večina. Kraji sami, kjer leži Liberija, so precej bogati. Tam dobivajo slonovo kost, papiko, banane, bisere, celo zlati in srebrni rudniki so v teh krajih. Lastniki sicer niso domačini sami, vendar le nekaj zaslužijo. Zanimivo je njihovo življenje. Ločiti je namreč treba tiste črnce, ki so bili vedno tukaj in tiste, ki so se priselili iz Amerike.

14 dni med črnici

Neki mornar pripoveduje: Pred leti, ko sem potoval v Južno Afriko, me je pot zanesla tudi gredeč v Liberijo. Naša ladja »Delfin« se je tako ustavila v nekem manjšem pristanišču, ki mu ne vem več imena. Nekaj se je pokvarilo in zaradi tega smo morali ostati trinajst dni v pristanišču. Kakor nalašč. Moje sanje, da bi nekoč videl Liberijce, o katerih sem toliko slišal, so se mi izpolnile. V desetih dneh bom že nekaj videl in slišal. Drugega sopotnika, ki bi šel z menoj v nočtranost, ni bilo. Zato sem se brez odlašanja napolnil sam. S seboj sem vzel tri črne spremljevalce, ki so mi nosili prtljago in kazali pot. Poti so seveda še nekoliko slabše, kakor pri nas. V pristanišču je poseben tujskoprometni urad, ki mi je preiskrbel vse potrebno. Urad imajo sami črnici.

Po strmih poteh in stezah, kajti kraji od morja se vedno bolj vzdigujejo, med lepimi slapovi in brzicami, smo prišli v bližino vasi. Zdelo se mi je, kakor bi bili poveznjeni veliki peharji in bi se iz njih kadilo. Tako obliko imajo njihove kolibe, ki so zgrajene iz bambusovih palic, prepletene z neko slamo in ometane z

Načrtno gospodarstvo v Sovjetiji

„Ne sprejemam vas, ker ste se poročili, ne da bi mi prej povedali!“

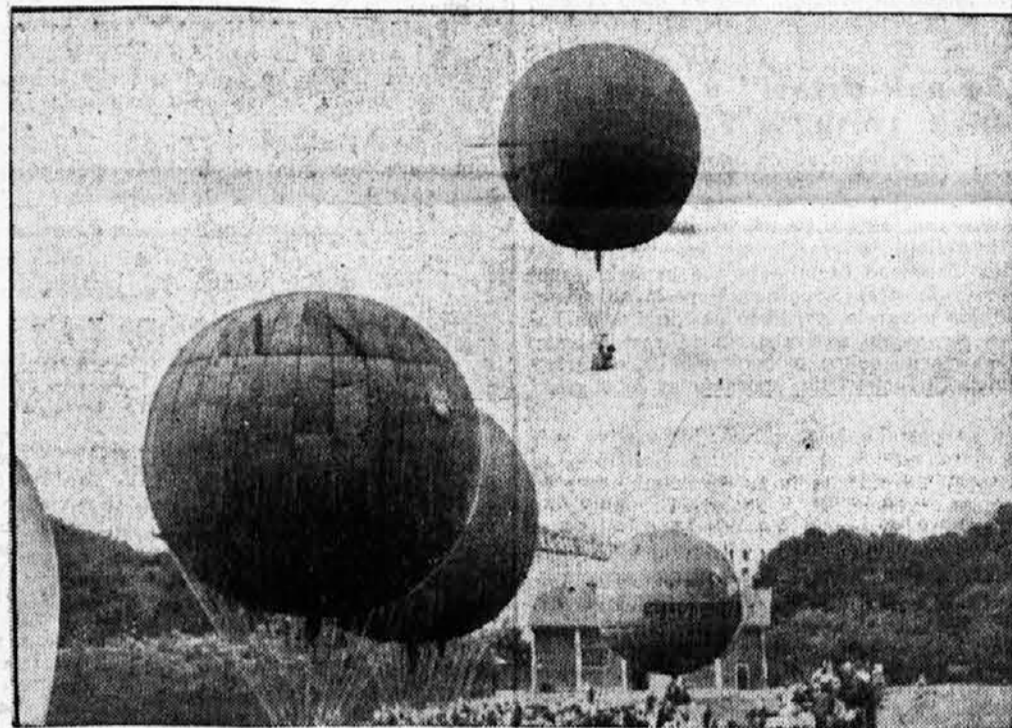
Poročila sta se v Moskvi meščan Osipov in meščanka Gušina. Osipov je šel na stanovanjski urad, da bi mu vsaj zdaj, ko je poročil, dali na razpolago, seveda proti najemini, primerno sobo, kjer bi stanoval s svojo zakonsko družico. Oba sta bila rojena v Moskvi in sta oba tudi tja pristojna. Zato se jima je tudi zdelo, da z najetjem novega, skupnega stanovanja ne bosta imela ravno preveč sitnosti. Ko pa je mlada žena predložila hišnemu oskrbniku svoje dokumente in napisano prošnjo (brez nje tudi ne gre niti pri hišnem oskrbniku!), jo je ta precej kritično pogledal in dejal: »Ne morem.« — »Kaj ne morete?« ga je začudeno vprašala mlada žena. — »Ne morem vas vzeti v stanovanje!« — Žena je položila na mizo vsa potrebna potrdila in izkaze, moskovsko domovinsko pravico, ki jo je morala imeti, da je sploh smela

biti v Moskvi, dalje potrdilo, kje in kaj dela, še posebno potrdilo, na podlagi katerega ima pravico do gotovega stanovanjskega prostora in končno še potrdilo polijeje, da dozdaj še ni imela sama najetega kje kakega stanovanja. Ko mu je razgrnila na mizo vse te čudne listine, ji je hišni oskrbnik ponovno dejal:

»Ne sprejemam vas, ker ste se poročili, ne da bi mi prej povedali.«
»Kaj, vas bi bila morala prej vprašati, če smem živeti skupaj s svojim možem ali ne?«
»To se razume, saj sem vendar jaz odgovoren za oddajo stanovanj.«

Kakšna se zdi šolarjem vojna

Zanimivo nalogo so dobili otroci v nekaj angleškiholah. Naloga je prav za prav čisto kratka, saj je zadostovala za odgovor že ena sama beseda. Vendar ne more nihče trditi, da je bil odgovor tako lahek. Zastavili so jim namreč vprašanje, kakšna se jim zdi vojna. Beseda, ki bi zadostovala za odgovor, naj bi bila takšna, da bi čimbolj karakterizirala vojno. Nič manj zanimivi kot vprašanje so bili tudi številni odgovori. 380 dijakov je odgovorilo, da je vojna »grozna«, 362, da je »strašna«, 354 dijakov je napisalo, da je vojna »zlobna«, 333 jo je označilo za »barbarsko«, 285 za »nemumno«, 280 jih je reklo, da je »brezmiselna«, 182 dijakom se zdi nekaj »junaškega«, 59 »razburljivca«, samo 9 »slavnega«, spet drugim 9 pa »modra« in le 4 so dejali, da je »lepa«. Poleg te oznake jih je od 341 dijakov 266 še pripisalo, da bi se brezpogojno vojskovali za Anglijo, nadaljnjih 33 bi se bilo pripravljeno vojskovati za Anglijo le pod pogojem, če bi bila upravičena, da koga napade ali se brani, 10 je pripravljeno sodelovati v vojni, toda brez orožja, 32 pa jih je kratkomočno odgovorilo, da niso pod nobenim pogojem pripravljene iti v boj.

Tekme z baloni v okolici Pariza

Programi Radio Ljubljana

Sobota, 25. junija: 12 Plošča za ploščo — pisana zmes, godba vesela in pesnice vmes — 12.45 Poročila — 13 Napovedi — 13.20 Plošča za ploščo — pisana zmes, godba vesela in pesnice vmes — 14 Napovedi — 18 Za delopust! (igra Rad. ork.) — 18.40 O jubilejni razstavi Prosvetne zveze — reportaža z razstave (g. dr. Ivo Bire) — 19 Napovedi, poročila — 19.30 Nac. ura: O šivalski higieni pri nas (Drag. Arandjelović, Belgrad) — 19.50 Pregled sporeda — 20 O zunanji politiki (g. urednik dr. Alojzij Kuhar) — 20.30 Pisan glasbeni večer. Sodelujejo: Akademski pevski kvintet, g. Emil Mezgolič (citre) in Rad. ork. — 22 Napovedi, poročila — 22.15 Za vesel konec tedna (plošče).

Drugi programi

Sobota, 25. junija: Belgrad: Nar. pesmi, 21 Prepor iz Mostarja, 22.15 Zab. konc., 23.15 Harmonika, 23.30 Tamburice — Zagreb: 20 Opera — Praga: 19.35 Poletni večer v Bratislavi, 21 Igra, 22.30 Ples. gl. — Varšava: 20 Oddaja za Poljake v tujini, 21.16 Ork. konc., 22 Zab. progr. — Sofija: 20 Vok. konc. 20.45 Ork. konc., 21.45 Lahka in ples. gl. — Budimpešta: 19 Madžarske narodne, 20 Igra, 21.45 Jaza, 22.45 Simf. konc. — Trst-Milani: 21 Igra »Cesta z okna« — Rim-Bari: 17.15 Klavir, 21 Igra »Biragline« — Dunaj: 18 Pevski koncert iz Celovca, 19.10 Biralska oddaja, 20 Ples. gl., 22.30 Pihala in kvintet — Berlin: 19.10 Opera gl., 20 Pihala in kvintet — Hamburg: 20.10 Operetna gl. — Vratšlava: 20 Klasična operetna gl. — Lipsko: 18.15 Po Koroski, 19.10 Simf. ork., solisti in zbor, 21 Ples. gl. — Köln: 19.10 Ples. gl., 20.15 Lebarjeva opereta »Vesela vdova« — Frankfurt: 19.10 Voj. godba in solisti — Strasbourg: 21.45 Simf. konc. iz Nice.

Hervey Allen:

Antonio Adverso, cesarjev pustolovec

»Potrebujem za to mirno opazovališče, seveda blizu gradu. Ležati moram tako, da nihče ne bo opazil, da sem tam. Samo nepremišljena beseda naj pride markizu na uho, pa bo vse izgubljeno. Zato vaju zdaj vprašam: ali smem računati na vašino pomoč?«

Pred tem prvim državnim vprašanjem se je poštar zatopil v važne misli. Skoraj je bilo slišati, kako se mu kolesca vrte.

Nazadnje mu je prišel na pomoč gostilničar, ki mu je zasepetal nekaj v uho.

»Ni dogovoril, temveč se je obrnil k gostilničarju: »Saj razumete, da pod temi okoliščinami ne morem ostati tu.« Gostilničar je dejal:

»Saj bo to ostalo doma.«

»Potem smo si torej edini in lahko zadevo z novim bivališčem prepustim vama?«

Stotnik je malo nagnil glavo v znamenje, da je pogovora konec. Brata sta odšla iz sobe z izrazom zarotnikov, ki na njihovih ramenih sloni nesreča. Gostilničar je od samega zarotništva pozabil celo vzeti s seboj podložek, na katerem je prinesel jedi.

Stotnik je ugasnil sveče na mizi in stopil k oknu.

V pritrilju gradu so prav zdaj tudi pogasili luči. Samo ena je še gorela. Nenadno se je močno posvetilo okno v gornjem nadstropju.

Stotnik se je zazrl v tisto luč in dejal polglasno: »Marija!«

Sklonil se je do polovice skozi okno in srkal v pljuča hladni ponidlati zrak, ki je bil tako svež in tako drgljiv. Nasladna vonjava po cvetoči trti je prihajala do njega, vonjava podobna zaljubljeni pesmi.

Ko je stopil nazaj v sobo, je videl, kako gostilničar pospravlja mizo.

»Pardon monsieur. Trkal sem, pa ni bilo odgovora. Zato sem mislil, da ste šli dol.«

Stotnik se je nečesa domislil: mož je zadržno poznal ljudi v gradu.

Nenadoma je udarilo iz njega:

»Ali bi bilo mogoče gospe v gradu poslati sporočilo — še danes?«

»Ne, danes nič več, gospod stotnik, je veliko prepozno. Pač pa jutri na vse zgodaj. Sestra kuharice...«

»Kako, to me ne briga. To morate poskrbeti vi. Samo eno rečem. Ne vzemite za to kakega tepeca. Sel bo dobro plačan, in sporočilo je treba oddati gospe markizi, ne pa morda možu. Markizi osebno, ne da bi kdo videl in zanesljivo. Zato ste mi odgovorni vi.«

Vrgel je zlatnik na podložek.

»Koliko bo dobil sel, to lahko določite vi.«

Gostilničarju so zasijale oči.

»Bom natančno za vse poskrbel. Mi že poznamo poti, da se sporazumno z gradom, celo kadar je gospod grof sam tu.«

Stotnik je ostro pogledal na steklenico z vinom in dejal:

»Tudi meni se tako zdi.«

»Monsieur, res je to grajskega pridelka, pa ne iz grofove kleti.«

»Saj nisem ničesar dejal. Tu je sporočilo.«

Vzel je kота za spine list in sedel k mizi. Za trenutek se mu je svinčnik obotavljal nad papirjem. Saj bi bilo bolj ne pisati... Potem je začel risati. Ko je končal, je zganil list in ga dal gostilničarju:

»Oddajte jutri pred zajtrkom gospe in nikomur drugemu.«

»Brez skrbi, gospod.«

Mož je vzel podložek, želel blagoslovljeno lahko noč in izginil dol. V kuhinji je razpostavil posodo za umivanje. Nazadnje je na podložku ležal samo še listek in zlatnik.

Gostilničar je vzel oboje ter prisluškoval. Bruna nad njegovo glavo so pomirjujoče škripala. A vendar se celo v svoji sobi ni drznil razgrniti lista drugače, kakor z obotavljanjem. Razgrnil ga je ob molni nočni svetilki.

Pred njim ni ležalo nič napisanega, marveč samo živahen majhen prizor s ceste, narisani z zelo varnimi potezami. Toda gostilničar je vseeno z lahka takoj prepoznal svojevrstno želo svoje gostilne. Tudi če bi bil kaj dvomil o tem, bi mu bilo znamenje s pčeničnim klasom in laterne pod njim različno dopovedovalo, kaj misli umetnik s to risbo. Gostilničar je z začudenjem videl, da mimo vrat vozi posebne vrste vozilo. Bila je kočija, ki ji je pa risar z nekaj posrednimi potezami dal obrise starinskega bojnega voza. Krasno se vzpenjajoči konji so vozilo vlekli, vodil jih je pa maček. Na sežu se je naslanjal Vulkan ali nekak tak hrom poganski bog z

berglo. Za njim je stal preoblečen v stražnika Merkur, ki je imel na ramih majhnega Kupida. Ta je streljal z loka v okno gornjega nadstropja v gostilni. Puščica je bila narisana v letu, na njej je bilo pritrjeno piščece.

Oče Henry je bil trdno prepričan, da takega vozila romagnatske ceste še niso nikdar videli.

Ni mu prav ugajalo napol pijano razpoloženje, ki ga je znal risar dati njegovi gostilni. Njegova krčma je bila vendar poštena hiša. Predvsem ga je žalila srajca, ki je plapolala iz okna. Saj so vendar perilo obesili vedno na dvorišču.

Ves dviji je gostilničar srdito hitel ven, da bi se prepričal. Prekoratil je ulico ter ogledoval čelo svoje domačije.

V stotnikovem oknu ni bilo videti nič več luči, toda resnično nad okenskim nadzidkom je plapolala srajca, kakor da jo je kdo obesil sušit.

Četrto poglavje.

Začarani gospod.

Drugo jutro je oče Henry prijazno zbudil stotnika. Stvar s srajco je bila sicer zoprna, zlasti še, ker je videl, da še vedno plapolala iz okna. Toda poštenjak je bil spet ves v vlogi zarotnika. Čeprav je nosil v rokah podložek z vrčem za kavo in z žemljami, ga to nič ni oviralo, da ne bi z vaskim gibom kazal, da počiva na njegovih ramah breme državnih zadev.

Začel je stotniku zagotavljati:

»Sporočilo je bilo v redu oddano. Kuharičina sestra se je že pred dvema urama vrnila.«

Stotnik je zazelah in se stegnil v posteljo:

»Nič odgovora?«

Pod oboje mu je srce divje utripalo.

»Ne, monsieur. O tem niste nič rekli. Ali ste...«

»Nisem pričakoval odgovora!«

»Oh!«

»Vsaj za zdaj ne. In kaj veste o gospodu poštarju?«

»Ve izvršeno, kakor sem, to se pravi, kakor je on predlagal. Dobite stanovanje, na tisti kmetiji.«

»Če hočete lahko že zdaj jutraj greste tja. Francois vas lahko pelje v pokritem vozu. Če ni monsieurju nič za to, da bo sedel zadrž na snopu slame, boste prišli skozi vas, ne da bi vas kdo videl.«

Stotnik je izpraševal:

»Kaj pa kobila?«

»To bomo spravili tja zvečer, ko bo tema.«

Tuječ je bil očitno zadovoljen in je govoril: